

Voorzitter: J. van Hoorn (GroenLinks)

Namens de raad: F. Folkerts (GroenLinks), R. Gierkink (PvdA), I. Venhuizen (D66), J. Bosma (PvdD), Y. Menger (Stadspartij 100%), J. Huisman (SP), E. Akkerman (VVD), K. de Groot (S&S), R. van der Heide (CU), J. de Haan (CDA), E. Bernabela (PvhN), D. Ram (PVV)

Namens het college: C. Bloemhoff (wethouder), E. Eikenaar (wethouder), I. Jongman (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Gemeenterekening sociaal

00:15:08

Voorzitter: Goedemorgen, welkom allen bij deze meningsvormende sessie over het raadsvoorstel Gemeenterekening 2022. Het bevat de volgende onderdelen: programma drie Vitaal en Sociaal, drie punt één Werk en Inkomen, drie punt twee Onderwijs en drie punt drie Welzijn, Gezondheid en Zorg, drie punt vier Sport en Bewegen en drie punt vijf Cultuur. Zoals u allen weet, heeft u ruim de tijd gehad om uw technische vragen van tevoren te stellen. Ik ga er vanuit - en daar ga ik u allen ook aan houden - dat u die dus niet gedurende deze sessie zal stellen, maar u voornamelijk zult richten op uw politieke vragen en natuurlijk op uw oordeel over hoe het college het afgelopen jaar heeft gedaan. Ook wil ik u allen in herinnering brengen dat we hier de afspraak hebben om te spreken via de voorzitter. In de praktijk is dat soms een beetje ambigue, dus ik zal u vandaag ook geregeld wijzen op om dit toch vooral wel te doen. De spreektijd is vijf minuten per fractie en dat is exclusief interrupties. Na de termijn van de raad gaan we een kort ogenblik schorsen. Dat zal ongeveer tien minuten duren, waarbij het college de tijd heeft voor overleg, indien zij daar behoefte aan hebben. Daarna heeft het college nog 30 minuten de tijd om op uw vragen en uw reactie in te gaan, verdeeld over de verschillende portefeuillehouders. Vooraf, mevrouw De Wrede is helaas verhinderd, dus als ik het goed begrepen heb - ik kijk even achterom - zal mevrouw Jongman voor mevrouw De Wrede waarnemen. Top, dan gaan we het op deze manier doen. We doen alle deelprogramma's in één keer, dus dan is de vraag gelijk aan u: wie kan ik als eerste het woord geven?

00:16:53

Voorzitter: De heer De Haan, CDA.

00:16:54

De heer De Haan (CDA): Ik dacht een keer niet als eerste, maar als niemand wil...

00:16:59

De heer De Haan (CDA): Vooruit, dan maar. Voorzitter, duizenden Groningers in onze gemeente hebben problemen om rond te komen. Deze problemen zijn alleen maar groter geworden door de bizarre oorlog die Poetin voert tegen Oekraïne, waardoor de prijzen zijn gestegen en de bestaanszekerheid van veel Groningers in het geding is. Helaas zien we dat ook terug in deze jaarrekening. Het aantal huishoudens dat aangeeft moeite te hebben om rond te komen van hun eigen inkomen is in 2022 gestegen van negen procent naar vijftien procent. Een gigantische stijging. Daarom is het ook goed dat het Rijk maatregelen heeft genomen, bijvoorbeeld een prijsplafond, een bijdrage aan de energierekening en meer kindgebonden budget. Ook als gemeente hebben we gekeken naar wat er mogelijk was met

het noodpakket, vooral bedoeld om inwoners te ondersteunen tot de maatregelen van het Rijk op één januari 2023 van kracht werden. Dit heeft ertoe geleid dat we als gemeente zes tot zeven miljoen extra hebben gedaan aan koopkrachtsteun dankzij keihard werken van onze gemeentelijke organisatie.

00:17:55

De heer De Haan (CDA): Toch bleek het in 2022 lastig om het gehele bedrag bij inwoners terecht te laten komen. Vooral bij de energietoeslag rondom de groep tot 140 procent van het minimum, die we extra hebben toegevoegd, is veel geld niet uitgegeven. Dat geldt ook voor de één komma zes miljoen euro die bedoeld was voor informatie-advies, extra ondersteuning en het maatwerkbudget. In totaal is meer dan de helft van de 14 miljoen nog beschikbaar voor 2023. We hopen dat dit geld in 2023 ook bij de mensen komt die dit hard nodig hebben.

00:18:23

De heer De Haan (CDA): Helaas zien we dat voor veel inwoners de bestaanszekerheid nog fors onder druk staat. Vooral gezinnen met kinderen rond het sociaal minimum komen tot 500 euro per maand tekort, zo bleek deze week uit onderzoek van de Commissie Sociaal Minimum. De vraag aan de wethouder is dan ook of hij van mening is dat we ook in 2023 een nieuw nood- of steunpakket moeten inrichten. Natuurlijk is het hierbij ook afwachten wat er door het Rijk wordt besloten, bijvoorbeeld rond de hoogte van de bijstandsuitkering en het kindgebonden budget. Mocht dit vanuit het Rijk niet voldoende blijken te zijn, dan vindt het CDA dat we moeten nadenken over een nieuw steunpakket, bijvoorbeeld gedekt vanuit de gelden die overblijven van het huidige pakket en de BUIG-gelden.

00:19:02

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, problemen rondom bestaanszekerheid zetten ook het welzijn van onze inwoners onder druk. Dat gecombineerd met de samenleving die steeds meer gericht is op het individu, zorgt voor een zorgelijke tendens. We zien het terug in de cijfers van de jaarrekening, waarbij de eenzaamheid niet daalt, het aantal vrijwilligers niet toeneemt, de hoeveelheid mantelzorgers afneemt en er minder inspanningen zijn om de leefbaarheid van de buurt goed te houden. Het zijn zorgwekkende cijfers die het CDA al jaren benoemd, waar niet meteen makkelijke oplossingen voor zijn. We zijn benieuwd hoe het college naar deze cijfers kijkt. Wat het CDA betreft, is 27 procent van de inwoners die zich eenzaam voelt namelijk te hoog en is een percentage van 29 procent van de inwoners die vrijwilligerswerk verricht te laag. De effecten hiervan hebben we bijvoorbeeld in 2022 gezien bij De Opstap; een plek waar mensen terecht konden die na een ziekenhuisopname niet naar huis konden, omdat ze geen mantelzorger hebben. Het logeershuis heeft zijn deuren moeten sluiten door een tekort aan vrijwilligers.

00:20:04

De heer De Haan (CDA): Deze effecten zien we ook bij sportverenigingen, die worstelen vanwege een tekort aan menskracht. Een ander probleem waar deze verenigingen mee te kampen hebben, is het capaciteitsgebrek. We zagen het in 2022 bij de onrust rondom Corpus den Hoorn, maar we zien het ook bij de binnensport, waarbij er in 2022 werk is gemaakt van het vervolg van het Integraal Accommodatieplan Bewegingsonderwijs en Binnensport. Het is wachten op de uiteindelijke resultaten, maar we zien ook nu weer

capaciteitsproblemen. Positief nieuws, omdat we zien dat veel clubs te maken hadden met een dip na corona. We zijn benieuwd of de wethouder bereid is om geld vrij te maken voor een tijdelijke oplossing, zoals bijvoorbeeld een blaashal. Als het aan het CDA ligt, moeten we kosten wat het kost wachtlijsten voorkomen, omdat we zoveel mogelijk Groningers willen laten sporten. Graag een reactie van de wethouder hierop. Dat was het.

00:20:54

Voorzitter: Dank u wel. Keurig binnen de tijd. Ik zie ook geen behoefte aan interrupties, dus wie zou vervolgens het woord willen voeren? Mevrouw Bosma, Partij voor de Dieren.

00:21:02

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank u, Voorzitter. Ik was afgelopen weekend op het Greenwich artfestival op het Suikerterrein en dat was een prachtige samenwerking tussen onderwijs, gezondheidszorg, cultuur en natuur. Het doet ons goed dat veel van deze groene initiatieven in onze gemeente omarmd worden. Niet voor niets waren we in 2022 weer de gezondste stad van Nederland. Uit de jaarrekening van 2022 licht ik binnen vijf minuten een paar dingen uit die ons opvielen. Ik begin bij werk en inkomen. Het jaar 2022 was voor velen een financieel moeilijke periode en meer mensen hebben een beroep gedaan op de schuldhulpverlening. Het college heeft met een noodpakket van veertien miljoen bijgestaan bij onder andere de energielasten en de individuele inkomstenstoeslag verhoogd. Ook trok in 2022 de economie aan en er ontstond een overschot aan vacatures, dit zien we terug in de daling van het aantal bijstandsgerechtigden. Toch zijn veel minder mensen met een uitkering uitgestroomd naar een vaste baan of opleiding in vergelijking tot 2021. We lopen tegen een harde kern aan van mensen die langdurig in de bijstand zitten. Ondanks dat er meer werkgelegenheid is, blijft het moeilijk om deze groep, die langdurig in de bijstand zit, op weg te helpen en daar moeten we hard aan blijven werken.

00:22:14

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dan cultuur. Van het steunpakket voor cultuur was eind 2022 anderhalf miljoen over. We waren blij om in de memo van het college in december te lezen dat deze middelen beschikbaar zouden blijven voor kunst en cultuur in 2023. Van het resterende bedrag van ruim twee ton zou een fonds opgericht worden om cultuur te vergroenen en te verduurzamen. Er was ook een ton gereserveerd om de motie van de Partij van de Arbeid, andere partijen en van ons tot uitvoering te brengen. Een prachtig idee. Toen ik de rekening las, kon ik het fonds en de bedragen echter niet goed terugvinden. Na technisch navragen kwamen we er tot onze verbazing achter dat deze middelen toch teruggevloeid zijn naar de algemene middelen, ondanks de toezegging aan de raad. Wij vragen ons af hoe het kan dat de informatie in de memo en in de gemeenterekening waarin wordt verwezen naar deze memo, niet strookt met de werkelijkheid. Waarom zijn we er niet eerder van op de hoogte gebracht dat dit geld niet gereserveerd is? We hopen dat deze ruim drie ton, die bedoeld was voor de culturele sector en in de raad is toegezegd, weer teruggaat ten gunste van de culturele sector. We willen daarom graag een motie indienen om deze cultuurgelden bij cultuur te houden.

00:23:26

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Bij welzijn, gezondheid en zorg vielen ons een aantal zaken op. Steeds meer Groningers zijn tevreden over de wijze waarop ze meedoen

aan de Groningse samenleving. Ook ervaren mensen vaker geluk en voelen fors minder inwoners zich gediscrimineerd, van één op acht naar één op veertien. Dat is natuurlijk nog steeds te veel, maar het is fijn om te zien dat ons beleid op gebied van diversiteit en inclusie vruchten afwerpt. Schokkende cijfers zijn echter dat twee op de vijf inwoners, 40 procent, zich belemmerd voelt in hun dagelijks functioneren door lichamelijke of mentale gezondheidsproblemen. Wat ons betreft heeft het hoge prioriteit om goed de vinger aan de pols te houden bij potentieel onveilige gezinssituaties. Daarom schrok mijn fractie ook dat het actieprogramma geweld nergens thuishoort/ ten dele is uitgevoerd door capaciteitsproblemen en dat de MDA++-werkwijze totaal niet gevolgd is, omdat een projectleider is uitgevallen. Wij vragen ons af hoe er wordt ingezet op het robuuster maken van deze projecten.

00:24:27

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): In de praktijk heeft de wijziging van het woonplaatsbeginsel voor de gemeente Groningen een negatiever effect gehad dan op basis van de stimulaties werd verwacht. Dit heeft geleid tot een nadeel van één miljoen ten opzichte van de begroting. Ik ben benieuwd of het college verwacht dat de verdeelsleutel voor het woonplaatsbeginsel nog geüpdatet wordt. Verder zijn we trots op de winterregeling voor buitenslapers en op het hoge aantal gehuisveste statushouders waarmee we, in tegenstelling tot bepaalde eerdere jaren, de doelstelling ruimschoots hebben gehaald.

00:24:59

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Over het programma zorg willen we zeggen dat heel veel goed gaat, maar dat het ons een doorn in het oog is dat er 645.000 euro per jaar nodig is om de vervuilende rubberkorrels van de kunstgrasvelden op te ruimen. Aan de ene kant is het natuurlijk belachelijk om het bedrag van twee huizen jaarlijks uit te geven aan het opruimen van troep, maar we maken ons ook nog steeds zorgen of er geen rubberkogels in de natuur terecht komen. We zijn blij dat de wethouder lobbyt bij de KNVB over de non-infill velden en hopen dat ze misschien een update heeft over de laatste ontwikkeling op dit vlak.

00:25:35

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Last but not least, want we hebben het er nog niet genoeg over gehad, het evenementenbeleid. Er is te lezen: 'Groningen is een echte evenementengemeente; evenementen leveren een sterke bijdrage aan de sociale cohesie en het vestigingsklimaat'. Daar kunnen we ons deels in vinden natuurlijk. Tegelijkertijd kwamen er 1.171 meldingen van geluidsoverlast binnen. Ik vroeg me af of er bij deze constatering dat Groningen een echt evenementengemeente is, ook rekening wordt gehouden met mensen die willen verhuizen vanwege geluidsoverlast? Het zorgt misschien voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven, maar de leefomgeving van omwonenden wordt er niet altijd beter van. Tot zover. Dank u wel.

00:26:13

Voorzitter: Dank u wel, ik wilde u ook net vragen om af te ronden, dus dat was gelukkig niet noodzakelijk. Wie kan ik het woord geven? De heer Venhuizen, D66.

00:26:21

De heer Venhuizen (D66): Dank u wel, Voorzitter. Zoals wij eerder hebben aangegeven,

maken wij ons zorgen over de signalen die we krijgen over de WIJ-teams en daarmee over de transitie in de jeugdzorg. Zorgen over de capaciteit, de uitvoeringskracht in de eerste lijn, het verloop bij de medewerkers en dat de inlooplocaties nog niet volstaan, waarvoor ze bedoeld zijn. Nu hadden we laatst een presentatie over de basisjeugdhulp en daarin werd een beetje het beeld geschetst dat alles op dat gebied ieder geval tiptop in orde is, bijvoorbeeld qua bemensing. Hoe verhoudt dit zich tot elkaar en deelt het college de genoemde zorgen of niet? Als we kijken naar de cijfers in de rekening van afgelopen jaar van de tevredenheid over de nabijheid van instanties en het gemakkelijk vinden om bij de WIJ naar binnen te lopen, zijn die nog vrij laag, in de 60 procent of zo. Dat is natuurlijk wel een speerpunt van het college, dus volgens mij is er nog flink werk aan de winkel. We vragen ons af wat het college hieraan gaat doen.

00:27:11

De heer Venhuizen (D66): Op het gebied van onderwijs heb ik van mijn collega Jim een heel verhaal gekregen. Het belangrijkste is volgens mij dat opvalt dat misschien wel de grootste ambitie van deze coalitie, waar onderwijs een sleutelrol bij speelt, het vergroten van kansengelijkheid en het tegengaan van onderwijssegregatie blijft in de rekening geheel buiten beeld. Wij zouden graag effectindicatoren bij deze doelen zien op dit gebied.

00:27:34

De heer Venhuizen (D66): Afgelopen jaar verliep de inschrijving van het vo chaotisch en niet eerlijk door het gebrek aan één centraal inschrijfsysteem. We hebben hier echt de regie vanuit de gemeente nodig en dat hebben we gemist. We rekenen erop dat het college het komende jaar met de scholen gaat regelen dat er één centraal inschrijfsysteem komt. Klopt dat?

00:27:52

De heer Venhuizen (D66): Op het gebied van sport en bewegen komen natuurlijk heel veel initiatieven en vragen binnen, maar we zien dat veel mensen sport- en beweegplekken missen in hun omgeving. Wij vragen ons af wat het college gaat doen om hierop te versnellen. Ik wil afsluiten met een algemene opmerking over het programma sociaal, want als je dat zo doorneemt, hebben we natuurlijk programma's en we hebben een agenda. We hebben projecten, aanpakken, coalities, proeftuinen, stichtingen, steunpunten, campagnes, nieuwsbrieven, manifestaties, cursussen, workshops, markten, cafés, festivals en feesten. Die hebben waarschijnlijk ook allemaal hun eigen website en ook allemaal een nobel doel, maar het roept wel het beeld op van een enorm versnipperde informatiehagel. Het roept ook vragen op over de effectiviteit. Al deze dingen zijn namelijk nauwelijks te koppelen aan meetbare resultaten. Zo een campagne zelf of een manifestatie is dan de presentatie, maar goed of het effectief was, dat weten wij als raad natuurlijk niet. Overal zitten, neem ik aan, mensen met expertise achter en het is natuurlijk moeilijk om de organisatie van de gemeente en de partijen waarmee samengewerkt wordt te doorgronden vanuit deze plek. Als ik cynisch ben - wat ik van nature helemaal niet ben, hoor - dan zou het beeld kunnen ontstaan dat de knapste koppen steeds over al deze projecten zitten te vergaderen, naar netwerkbijeenkomsten gaan en met elkaar geeltjes zitten te plakken, maar zijn ze effectief bezig? Goed, ik kan me voorstellen dat het college hier niet zo cynisch naar kijkt. Of wel? Dank je wel.

00:29:17

Voorzitter: U bedankt, ook wederom keurig netjes binnen de tijd. Mevrouw De Groot, Student en Stad.

00:29:23

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Het afgelopen jaar stond veelal in het teken van het leven dat alsmaar duurder werd. Boodschappen die elke keer dat je komt duurder lijken te worden, benzine die niet meer te betalen is en je bankrekening die je geplunderd ziet worden zodra je de verwarming aandraait. Mijn ouders hebben de hele winter de verwarming niet aangehad en menig student zat in de kou of betaalde de hoofdprijs. De gemeente Groningen heeft ontzettend haar best gedaan om zoveel mogelijk inwoners de winter en het jaar door te helpen met het extra koopkrachtpakket boven op de landelijke acties, zoals de energietoeslag. Daarnaast kun je ook veel andere complimenten uitdelen aan het college, als je de jaarrekening zo leest. Dat wil ik dus ook graag doen. Zo zijn er wat dit programma betreft veel stageplekken gerealiseerd bij werk-/leerbedrijven, worden studentensportverenigingen eindelijk meegenomen in het capaciteitsonderzoek en wordt inkomenstoeslag nu al na twee jaar verleend in plaats van na vijf. Toch moeten we ook in moeilijke tijden kritisch blijven op wat we doen en op of we echt het onderste uit de kan proberen te halen voor al onze inwoners. Als we het over energietoeslag bijvoorbeeld, dan hebben studenten hebben hier nog steeds niets van gezien. We vinden het heel jammer dat dit conflict tussen lokale en landelijke overheid over de ruggen van studenten gaat.

00:30:45

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Ook is het ons nog niet gelukt om de drie miljoen, die we wel van het Rijk hebben gekregen, bij deze groep terecht te laten komen. Studenten gaan trouwens, zoals het nu lijkt, ook niets zien van de witgoedregeling die eraan staat te komen, terwijl ze wonen in huizen met gaten en kieren en gebruikmaken van oude koelkasten die energie slurpen. Zij zijn toch net zo goed inwoner van deze gemeente, net als ieder ander? Ze kiezen er zelfs na hun middelbare school specifiek voor om in Groningen te wonen, omdat ze hier willen wonen, omdat het hier zo fijn, zo gezellig en bovenal zo mooi is. Daarnaast kunnen we in de jaarrekening lezen dat het onderzoek naar nieuwe evenementenlocaties is afgerond om overlast te spreiden. Alleen is vergeten hier ook de uitslag bij te vermelden, namelijk dat er helemaal geen nieuwe locaties zijn gevonden. Onlangs is daarnaast ook de horecaverunning van De Loods afgewezen, terwijl de eigenaar alle papieren heeft, onderzoeken heeft laten doen en veel hierin heeft geïnvesteerd. Hoe kan het college dit rijmen met het nieuwe evenementenbeleid en het coalitieakkoord, waarin staat dat evenementen de ruimte zullen krijgen? Als we niets nieuws vinden, dan lopen we als jongste gemeente van Nederland straks helemaal leeg wat evenemententerreinen betreft en dat kunnen we toch niet laten gebeuren.

00:32:04

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Tenslotte komt het onderwerp mentale gezondheid onder jongeren niet terug in de jaarrekening. Er wordt niet gereflecteerd op het sociaal perspectiefplan 'Iedereen doet weer mee in 050'. Hoe weten we dan of we voldoende doen en of we resultaat zien? Daar wil ik het graag bij laten. Dank u wel.

00:32:22

Voorzitter: Bedankt. Wie zou vervolgens zijn visie...

00:32:27

Voorzitter: Haar visie in dit geval. Mevrouw Folkerts, GroenLinks.

00:32:30

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Voorzitter, geen gender nodig, hoor. Mijn bijna klassieke jaarlijkse sociale jaarconferentie begin ik altijd met hoeveel het woordje corona voorkwam in de jaarrekening. Dat kwam in 2020 ineens binnen met 548 keer. In 2021 met 409 keer. Iemand, enig idee? In 2022 nog maar 137 keer. Dat is op zich goed nieuws en corona voelt voor veel van ons ook als een soort boze droom van heel erg lang geleden, maar het is denk ik goed om te realiseren dat vorig jaar nog bijvoorbeeld Eurosonic helemaal niet door kon gaan vanwege de pandemie. Wat ook heel erg uit deze rekening spreekt, is dat we de schade van die pandemie pas in 2022 voor het eerst echt duidelijk zien worden. Het bezoeken van cultuur- en sportvoorzieningen heeft een enorme deuk opgelopen. We hebben structureel te maken met meer eenzaamheid, overbelaste mantelzorgers en echt heel veel stress en psychisch leiden, vooral bij jongeren. De zwaarste lasten worden hier niet gedragen door de sterkste schouders.

00:33:42

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dan nieuw in de jaarrekening is Oekraïne, van nul naar 40 keer genoemd in de jaarrekening. De gemeente heeft afgelopen jaar maar liefst 1.215 Oekraïners mogen inschrijven en gezorgd voor onderdak, onderwijs, leefgeld, gezondheidszorg en noem maar op. Echt een heel erg groot compliment aan de hele organisatie. Dat laat, wat GroenLinks betreft, ook echt zien waar we met zijn allen als samenleving toe in staat zijn, als je er met zijn allen de schouders onderzet en als er niet allemaal 'ja-maren' en financiële bezwaren zijn en als we het met zijn allen gewoon gaan doen door alle schotten heen, hoe goed we dan in staat zijn om dingen goed te regelen voor mensen. Oorlog in Europa...

00:34:26

Voorzitter: Ik wil u kort onderbreken, want u heeft een interruptie van mevrouw Akkerman van de VVD.

00:34:29

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Ja, die was al van even terug, want GroenLinks zei, de sterkste schouders dragen niet de zwaarste lasten in relatie tot de effecten van corona, eenzaamheid en niet naar sport en cultuur kunnen. Hoe bedoelt GroenLinks dat precies?

00:34:44

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

00:34:45

Mevrouw Akkerman (VVD): Ik bedoel te vragen, als je ergens niet naartoe kan, hoe kun je daar sterke of slappe schouders in hebben?

00:34:52

Voorzitter: Alsnog, mevrouw Folkerts.

00:34:53

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): We zien dat mensen die het al moeilijk hebben, dus voor

wie die keer sporten juist extra belangrijk was, maar ook mensen psychisch misschien op het randje of mensen die het net redden met hun mantelzorg dat die door corona het laatste tikje hebben gekregen en er nu aan onderdoor dreigen te gaan. Dat zie je vooral heel erg als het gaat om kwetsbare jongeren. Ik was nu met mijn verhaal bij als het gaat over Oekraïne en armoede. Dat tikt allemaal aan bij mensen die het toch al toch al moeilijk hebben. De energiecrisis en oplopende inflatie zijn al genoemd en de klappen vallen bij mensen die het zwaar hebben.

00:35:39

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik kan een heel klassiek rijtje gaan opnoemen. Er zijn een heel aantal mooie dingen waar we trots op zijn en die we goed vinden. De brugfunctionaris, Basisbaan, Volwassenenfonds Sport en Cultuur, Kansrijk Oost en ga zo door. In het kader van de nieuwe werkwijze, wil ik toch de wat grotere vraag stellen, waar je toch een rekening op controleert: doen we genoeg en lukt het te realiseren wat we hebben afgesproken? We zien dat bij een aantal, juist voor ons hele belangrijke indicatoren - het werd al genoemd - het aantal gezinnen in armoede, het beroep op zware jeugdzorg, het aantal dak- en thuislozen dat het niet genoeg is en dat het niet lukt om het tij te keren. Dat heeft natuurlijk te maken met corona, Oekraïne en ik heb het genoemd, hardvochtig beleid uit Den Haag. We hebben technisch van alles nagevraagd over budgetjes die niet zijn uitgegeven en dat heeft individueel allemaal een goede reden. Door allerlei omstandigheden blijft er geld liggen, maar de vraag is wel: lukt het nu voor ons om die overheid te zijn die het verschil maakt, die overheid die er is voor de mensen die dit het hardst nodig hebben en lukt het ons om de tendens te keren?

00:37:02

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): GroenLinks is heel erg blij dat wij als gemeente en actieve gemeente willen zijn die naast de inwoners blijft staan en dat we kiezen voor investeren in mensen. We zien soms dat het vechten tegen de bierkaai is, dus we vragen aan het college om te reflecteren op deze cijfers. Zijn er nog harde keuzen die we kunnen maken, om dit tij te keren? Dank u wel. Oh, nee ... ik heb nog één heel concreet...

00:37:26

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Toch nog een klein zijpuntje voor Justin over de groene schoolgebouwen. Er moet namelijk nog heel wat gebeuren om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Laten we de kennisvoorsprong die we hebben landelijk inzetten bij het Rijk om geld te vragen voor een pilot voor klimaatbestendige schoolgebouwen. Zo blijven we voorlopig op landelijke ontwikkelingen en geven we met onze gebouwen voor de volgende generatie het goede voorbeeld. Dank u wel.

00:37:54

Voorzitter: U bedankt. Excuses ook voor de vele jonge kijkers thuis. Nog een interruptie van de heer De Haan. Even in het kort. Mevrouw Folkerts zit wel bijna aan haar spreektijd. De heer De Haan.

00:38:02

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik ben wel benieuwd, want de doelstelling van de gemeente is natuurlijk om in 2035 energieneutraal te worden. Bijvoorbeeld, als je dan kijkt naar die uitdaging op het gebied van onderwijsgebouwen, maar ook de rest van het

maatschappelijk vastgoed, dan zie je dat die doelstelling van 2050 van het Rijk al een hele lastige wordt. Hoe reflecteert mevrouw Folkerts daarop?

00:38:22

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

00:38:23

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Daarom is mevrouw Folkerts toch heel blij dat ze dit hele concrete puntje nog even gemaakt heeft. Dat is inderdaad iets wat GroenLinks ook ziet, waar we het bij de accommodaties vorige week al even over gehad hebben en wat we nu bij de schoolgebouwen ook weer aanstippen, omdat we zien dat daar echt een tandje bij moet. Dat is wat ons betreft ook echt iets waar een tandje bij kan, omdat het gaat om investeringen die zichzelf terugverdienen.

00:38:48

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik weer even rond. Wie wil zijn of haar visie geven?
Mevrouw Van der Heide, ChristenUnie.

00:38:58

Mevrouw Van der Heide (ChristenUnie): Dank u wel. Voorzitter, een sociaal en vitaal Groningen is van belang voor al onze inwoners en het zorgt voor verbondenheid met elkaar en dat alle inwoners kunnen meedoen in onze gemeente en onderdeel kunnen uitmaken van onze samenleving. Mogelijk doet iedereen daarin een bijdrage door middel van betaald of - ook ontzettend belangrijk - onbetaald werk of in de vorm van mantelzorg of vrijwilligerswerk. Ook willen we daarnaast een gemeente zijn die veiligheid biedt aan onze inwoners op heel veel vlakken. Deze twee thema's verbondenheid en veiligheid, waaronder ook sociale veiligheid, wil ik dan ook specifiek uitlichten deze ochtend. Allereerst, veiligheid - het is al een aantal keer benoemd - is natuurlijk een ontzettend belangrijk thema in 2022 met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne en de gevolgen die dat heeft gehad, ook in onze gemeente. We zijn ontzettend blij dat onze gemeente veel mensen heeft kunnen opvangen uit Oekraïne en hun daarnaast ook heeft kunnen begeleiden naar werk of een taalcursus kon aanbieden. Daarnaast zien we ook de gevolgen die het voor al onze inwoners heeft gehad, namelijk de energiecrisis. Als gevolg daarvan hebben we daarvoor een noodpakket kunnen vaststellen en we hebben daar ook heel veel mensen in onze gemeente mee kunnen helpen. Onze fractie is ontzettend blij met deze extra inzet voor onze inwoners.

00:40:16

Mevrouw Van der Heide (ChristenUnie): Daarnaast is de sociale veiligheid ook een ontzettend belangrijk thema. Het is heel belangrijk dat er plekken zijn waar je terecht kan als je geen dak boven je hoofd hebt. Ook wanneer het niet veilig is thuis is het belangrijk dat je een plek hebt waar je naartoe kan en we zijn heel blij met de inzet op opvang. Wel maken we ons zorgen over economische daklozen. Die zijn niet apart benoemd in het programma. We vragen ons ook af of deze groep apart gemonitord moet worden of dat we hier ook op een andere manier mee om moeten gaan. Daarnaast zijn we blij met alle acties die zijn gedaan als het gaat om huiselijk geweld of andere onveilige situatie in de huiselijke sfeer. We zien dat er veel meer toerusting is bij organisaties voor het herkennen van huiselijk geweld. Het is goed dat daar meer bekendheid is, zodat ook de juiste interventies kunnen worden gepleegd en waar mogelijk situaties kunnen worden voorkomen. Tegelijkertijd is het

jammer, zoals ook al genoemd, dat niet alle plannen volledig konden worden uitgevoerd om wat voor reden dan ook.

00:41:21

Mevrouw Van der Heide (ChristenUnie): Dan het thema verbondenheid. Zoals ik aan het begin zei, is het voor ons vooral heel belangrijk dat iedereen mee kan doen in onze gemeente en aan onze samenleving. Er was afgelopen jaar incidentele hulp op financieel vlak om rond te komen, maar tegelijkertijd zien we ook dat het aantal inwoners van acht jaar en ouder, die aangeeft moeite heeft om rond te komen, is gestegen. Als je niet kunt rondkomen, dan is het vaak ook moeilijk om op andere vlakken in onze samenleving mee te kunnen doen. Wij willen niet dat dit ervoor zorgt dat deze inwoners achterblijven op levensgebieden als gezondheid, ontplooiing of andere participatie. Daar maken we ons dus zorgen over en we hopen ook dat we daar in het komende jaar nog extra op kunnen inzetten. Verder zien we ook veel positieve cijfers, maar het is ook tegelijkertijd heel zorgelijk dat het aantal huishoudens die leven in armoede de afgelopen vier jaar niet is gedaald. We vinden het ook goed dat we daarom de afgelopen maand de voortgang van het armoedebeleid hebben besproken. Tegelijkertijd moeten we wel kritisch blijven kijken hoe we deze groep kunnen bereiken.

00:42:32

Mevrouw Van der Heide (ChristenUnie): Als het gaat om onderwijs wordt ingezet op het verkleinen van kansenongelijkheid. We zien dat de inzet van de brugfunctionaris daarvoor erg positief is. We zijn ook blij dat die verder wordt geïntensiveerd. Wel zijn we benieuwd wat dat precies betekent, komen er extra uren of krijgt de brugfunctionaris een groter takenpakket? Hoe moeten we dat precies zien, is een vraag aan het college. De brugfunctionaris zorgt ervoor dat we de leerkrachten ontzorgen in de situaties waar zorg en onderwijs samenkomen. De brugfunctionaris kan daar letterlijk de brug slaan en kan ervoor zorgen dat de kinderen, die te maken hebben met misschien onveilige situaties, toch mee kunnen blijven doen op school.

00:43:19

Voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik u een kort ogenblik onderbreken. U heeft een interruptie van de heer De Haan, CDA.

00:43:25

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, de brugfunctionaris is ook wel iets wat mijn partij aan het hart gaat en bezighoudt. Je ziet natuurlijk dat nog niet elke school een brugfunctionaris heeft, dat zit op een grens van zo een 30 procent. Is de ChristenUnie net als het CDA van mening dat het heel mooi zou zijn, als in de toekomst elke school een brugfunctionaris zou hebben?

00:43:42

Voorzitter: Mevrouw Van der Heide.

00:43:43

Mevrouw Van der Heide (ChristenUnie): Dank u wel. Ja, maar tegelijkertijd moet je ook wel kritisch kijken waar het nodig is. We weten dat er verschillen bestaan tussen scholen in onze gemeente, helaas. Niet op elke school zal er behoefte aan zijn, dus we moeten wel kijken hoe we de brugfunctionaris het beste kunnen inzetten. Uiteraard zou het fijn zijn als we op

het basisonderwijs en ook op het voortgezet onderwijs, waar het nodig is, een brugfunctionaris kunnen inzetten. Dan ga ik verder met mijn woordvoering...

00:44:13

Voorzitter: Mag ik u adviseren om tot een afronding te komen gezien de tijd?

00:44:17

Mevrouw Van der Heide (ChristenUnie): Ja. Even kijken, wat ik nog wilde zeggen. Fijn dat er veel mantelzorgers zijn bereikt bij het steunpunt. We maken ons wel zorgen over de hoge druk bij mantelzorgers en goed dat er ook een Nota Mantelzorg is vastgesteld. Dan tot slot nog even over sport. We zien dat er is ingezet op extra plekken waar samen gesport kan worden, maar tegelijkertijd zien we wel een afname in de tevredenheid over die plekken. We vragen ons af of we goed in beeld hebben waar de bewoners behoefte aan hebben en of we wel op de juiste plek inzetten. Dat is ook een vraag aan het college. Tot slot zijn we heel blij dat het Volwassenenfonds Sport en Cultuur wordt doorgezet. Zoals ik aan het begin al zei, zijn dit soort initiatieven essentieel, zodat iedereen kan meedoen in onze samenleving. Dat was het.

00:45:09

Voorzitter: Dank u wel. Ook altijd een leuke truc om 'tot slot' te zeggen en dan vervolgens gewoon nog een keer 'tot slot' te zeggen. Wie wil het woord? Mevrouw Menger, Stadspartij 100% voor Groningen.

00:45:21

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Wat opvalt in de gemeenterekening, die u ons als college aanbiedt om vast te stellen, is dat u met betrekking tot werk en inkomen naar arbeidsvermogen op de goede weg bent, als ik de cijfers zie met betrekking tot de afspraakbanen, de basisbanen en de verlaging qua uitkeringen. Dit geeft de burger goede moed. Toch mogen we onze aandacht niet laten verslappen, want we hebben nog steeds te maken met een koopkrachtcrisis en energiecrisis, waardoor grote aantallen mensen niet meer de eindjes op eigen kracht aan elkaar kunnen knopen. Wat ik vervolgens opmerk, is dat niet alle door het Rijk uitgekeerde compensaties volledig zijn ingezet. Dat biedt ogenschijnlijk perspectief, maar ik herhaal: ogenschijnlijk. Als ik dan vervolgens lees dat dit voor diverse structurele investeringen wordt gereserveerd, dan vraag ik mij samen met mijn fractie af of en in hoeverre het terechtkomt bij de daarvoor bestemde doelgroep. Ik wil me dan nu even specifiek richten op onze jongeren. We weten allemaal dat het met te veel jongeren zeer slecht gaat en dat dit al langere tijd gaande is met zeer ernstige gevolgen op korte en zeker op langere termijn. Ten tijde van corona openbaarde zich dit, dat is ook al door GroenLinks aangegeven.

00:46:45

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Door het Rijk is hiervoor een groot bedrag vrijgemaakt per gemeente, specifiek gericht op sociaal, fysiek en mentaal welzijn van onze jongeren. Ik kan niet goed terugvinden wat u als college of als gemeente concreet heeft ondernomen op deze deelgebieden, dus sociaal fysiek en mentaal welzijn specifiek voor onze jongeren en welke bedragen daar precies mee gemoeid zijn. Wij als fractie, maar meerdere fracties binnen deze raad, hebben frequent aangedrongen op een structureler plan van aanpak voor onze jongeren; actie, actie. De inbreng van jongeren, hun eigen

inbreng, mis ik ook compleet. Ik kan nergens terugvinden dat wij als gemeente ook echt met jongeren zijn gaan zitten en hebben gevraagd, waar hebben jullie behoefte aan, wat is voor jullie belangrijk en wat zou jullie helpen? De enorme impact van corona op met name onze jongeren vraagt om een langjarig planmatig collectief van waaruit je als gemeente ook preventief handelt. Met andere woorden, investeren in het welzijn van onze jongeren. Alle goede bedoelingen ten spijt, ik mis de concrete urgentie daarin.

00:48:09

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Het waarborgen van hun, maar daarmee tegelijkertijd ook ons toekomstperspectief, want het één kan niet zonder het ander, kost geld. Naast het aankloppen bij het Rijk draag je als gemeente nog altijd in de eerste plaats zelf de verantwoordelijkheid voor al je inwoners, jong en oud. Het mag niet zo zijn dat we met elkaar moeten concluderen dat onze jongeren uiteindelijk het kind van de rekening zijn geworden. Daarom heb ik ook twee vragen aan het college en wil ik graag reflectie hierop. Hoe gaat u het toekomstperspectief van dat deel van onze jongeren waarborgen, waar het echt ongelooflijk slecht mee gaat en waar we heel snel een plan van aanpak voor moeten vaststellen wat ook snel uitgevoerd kan worden? De tweede vraag daaraan gekoppeld is: wanneer start u nu daadwerkelijk met een plan van aanpak? Die laat ik even achterwege. Dan heb ik nog een heel klein stukje, als ik nog tijd heb, Voorzitter?

00:49:14

Voorzitter: U heeft nog ruim een minuut.

00:49:15

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Naast de jongeren hebben we natuurlijk ook onze ouderen. Wat mij opviel in de gemeenterekening is dat de zorgkosten voor ouderen gedaald zijn en dat dit wel met allerlei zaken te maken heeft, die bij mij de vraag oproept: hoe kan het nu dat bij ouderen een verlaging is qua indicaties van huishoudelijke hulp? We hebben een Programma Vitaal, daar zal het mee te maken hebben. Ouderen maken blijkbaar meer gebruik van gebruikte hulpmiddelen, dan zit je in een circulaire economie wat wij heel mooi vinden. Excuus.

00:50:01

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Desalniettemin, krijgen wij tegelijkertijd - en de minister heeft daar deze week haar grote zorgen over naar voren gebracht - enorme zorgkosten, waardoor met name ouderen de zorgkosten niet meer kunnen opbrengen. Als er dus geld overblijft, zou ik samen met mij fractie echt willen vragen om voor te sorteren op datgene wat op ons afkomt, dus daar een potje voor te maken. Ik zou graag willen weten van het college hoe ze daarover denkt en of dat ook kan. Dank u wel.

00:50:40

Voorzitter: U bedankt. Wie kan ik het woord geven? Mevrouw Gierkink, PvdA.

00:50:46

Mevrouw Gierkink (PvdA): Bedankt, Voorzitter. Excuses voor mijn stem, ik hoop dat jullie me kunnen verstaan. Iedereen telt mee in Groningen. Daarvoor moeten we voorkomen dat kinderen en jongeren het onderwijs waar ze recht op hebben niet krijgen of volgen, voorkomen dat mensen meer zorg nodig hebben dan misschien nodig was geweest, voorkomen dat mensen in een nare thuissituatie terechtkomen of hun huis kwijtraken of dat

ze het geluk van sport en cultuur missen door te voorkomen dat mensen aan de zijlijn staan en waar mogelijk een baan vinden die bij hen past. In het arbeidsmarktbeleid is een betere afstemming tussen vraag en aanbod namelijk een belangrijk doel. Zo kunnen steeds meer inwoners van onze gemeente meedoen en voelen dat ze ertoe doen, waar onbetaald of betaald werk bij uitstek voor zorgen. Daarom helpen we mensen die het moeilijk hebben. Zo hielpen we 50 Groningers aan een basisbaan; een prachtig getal voor de PvdA. Zoals Ruben, die nu als wijkjournalist werkt en weer het gevoel heeft dat hij meer grip heeft op zijn leven en echt meedoet. We zijn benieuwd wat nu de stand van zaken is, zeker omdat de provincie ook basisbanen gaat invoeren. Ook vragen we ons af waarom de uitstroom naar een regulier betaalde baan en opleiding lager is dan beoogd en hoe het kan dat er minder mensen in beeld zijn bij Kansen in Kaart, terwijl dat juist die preventieve werking voor uitval en problematiek kan hebben.

00:51:58

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ook op onderwijs zien we mooie resultaten, zoals de toename in het aantal scholen dat meedoet aan de verlengde schooldag. Zo vergroten we de ontwikkelkansen van kinderen en daarmee de kansongelijkheid. Juist daarom maken we ons zorgen om het schoolverzuim, aangezien er toch een stuk minder leerlingen teruggeleid zijn naar het onderwijs dan vorig jaar. Iedere leerling die geen onderwijs volgt, is er eentje te veel.

00:52:21

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dat geldt net zo goed voor de nieuwkomers in onze gemeente. We vragen ons af waarom het budget voor hun onderwijs naar de algemene reserve gaat. Er is nog een hoop over namelijk. Op het gebied van zorg benadrukken we al jaren het belang van voorkomen dat mensen een beroep doen op de zorg en...

00:52:36

De heer Venhuizen (D66): Het gaat nog even over iets van een klein stukje terug. Ik zat even te denken, maar volgens mij zei u dat de uitstroom bij de basisbaan lager is dan beoogd, maar ik meende dat basisbanen niet als doel hadden om mensen te laten uitstromen en dat dit een doel op zich was. Klopt dat of heb ik dat verkeerd?

00:52:56

Voorzitter: Mevrouw Gierkink.

00:52:57

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dank u voor de vraag. Ja, er was beoogd dat mensen zouden uitstromen. Het is natuurlijk mooi als zoveel mogelijk mensen kunnen uitstromen, zodat we ook weer andere mensen een plekje kunnen bieden bij de basisbanen. Het is niet per se doel op zich, maar het is wel mooi, denk ik. Dan ga ik weer terug naar zorg.

00:53:24

Mevrouw Gierkink (PvdA): Op preventie zijn er bijna 800 dak- en thuisloze inwoners in onze gemeente. We vragen ons af waarom we er niet meer naar streven dat er minder mensen dak- of thuisloos worden of zijn, bijvoorbeeld ten opzichte van andere gemeenten. Ook omdat er zo enorm veel budget over is, vragen we ons af of die middelen wel goed of genoeg ingezet worden en of er niet veel meer naar preventie moet. Op jeugdzorg is er juist een zorgelijk tekort, zowel financieel als inhoudelijk. De kanteling in beleid naar preventie

kost juist veel geld. We zien mooie ontwikkelingen, zoals de coalitie Kansrijke Start, maar zien preventie te weinig terug. Zo lezen we over de voorbereiding van een toekomstscenario met de gecertificeerde instellingen, terwijl deze een domein overstijgende aanpak vraagt. Ik ben benieuwd naar de visie van het college hierop.

00:54:11

Mevrouw Gierkink (PvdA): Hetzelfde geldt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Om goed in te kunnen grijpen, moeten we meer aan de voorkant signaleren en hebben we zowel zorg- als justitiepartners nodig. Op het gebied van preventie is de ambulante hulp vanuit de vrouwenopvang om opname te voorkomen wel een erg mooie ontwikkeling. Zo kunnen kinderen veilig thuis in hun leefomgeving blijven wonen. De vraag aan het college is wel of ze daadwerkelijk een resultaat zien in het verminderen van het aantal vrouwen en kinderen dat opgevangen wordt, want we zien het in de cijfers van de afgelopen jaren niet echt terug.

00:54:44

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dan compleet iets anders en gelukkig iets leukers, namelijk sport en cultuur. Niet alleen belangrijk voor je gezondheid en je creativiteit, maar ook voor je geluk. Echter, niet iedereen heeft dezelfde kans om in beweging te komen of aan sport en cultuur te doen en daarom zijn we heel blij met de toename van het aantal sportende kinderen in het Jeugdfonds Sport en Cultuur en het structurele vervolg van het Volwassenenfonds. Wel kosten voor sport de onvoorziene onderhoudswerkzaamheden te veel geld, terwijl ze niet gedekt worden uit planmatig onderhoud. Hoe wil het college dit oplossen de komende jaren? Tenslotte zijn voor cultuur enkele onderdelen uit de cultuurnota vertraagd, terwijl we al bezig gaan met de volgende: gaan we alles kunnen doen wat we willen? We zien ook weinig aandacht voor fair practice voor nieuwe instellingen, terwijl dat juist voor hen lastig is. We sluiten ons aan bij de vragen van de PvdD over het steunpakket en we vinden deze signalen erg zorgelijk. Ook vragen ons af of we genoeg doen voor het cultuuronderwijs voor mbo-studenten en of het cultuuronderwijs op de vo-scholen ook verbeterd is. Cultuur en sport hebben die preventieve werking die al in het onderwijs begint en dat blijft van belang in je volwassen leven, als je aan het werk bent of op een andere manier meedoet aan de maatschappij, als je zorg nodig hebt of als het even tegenzit. Hoe meer zorgen van onze inwoners we kunnen voorkomen, hoe meer mensen kunnen meedoen en hoe mooier onze gemeente. Dank u wel.

00:56:04

Voorzitter: U bedankt. U heeft nog wel een vraag van mevrouw De Groot van Student en Stad.

00:56:09

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ik vroeg me af hoe de PvdA aankijkt tegen de helaas treurige uitkomsten van het onderzoek naar meer evenementenlocaties en of de PvdA ook de zorg deelt van Student en Stad over de leegloop van evenementenlocaties en het uitblijven van het vinden van geschikte nieuwe locaties.

00:56:33

Voorzitter: Mevrouw Gierkink.

00:56:34

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dank voor de vraag. Ja, wij wisten dat ook nog niet voordat we

het terugzagen in de vragencarrousel. Ik denk dat ik eerst graag meer zou willen weten over welke locaties onderzocht zijn en wat precies de redenen hiervoor zijn, voordat ik daar verder veel over kan zeggen. Ik weet er helaas ook nog niet meer over dan Student en Stad. Bedankt.

00:56:54

Voorzitter: U bedankt. Wie wil het woord? De heer Ram, PVV.

00:56:59

De heer Ram (PVV): Dank u wel, Voorzitter. We zitten in een vreemde situatie; hoge economische groei gehad, meer werkgelegenheid, meer inflatie en meer armoede. Op het punt van werk en inkomen heeft de PVV een compliment. Van de grote groep bijstandsgerechtigden die lastig aan het werk komt, is toch een gedeelte aan het werk gekomen en de groep is nu zelfs gedaald onder de 9.000. Dat is een knappe prestatie, Voorzitter. Het punt van armoedebestrijding en inflatie. De crises mede veroorzaakt door onze regeringen in Europa; klimaatbeleid, de oorlog - waar we onszelf hebben gesanctioneerd - de coronacrisis, de energiecrisis en de hoge inflatie. Een groot aantal huishoudens zitten nu onder de armoedegrens. Bijna een verdubbeling naar één miljoen mensen hebben nu inkomensondersteuning.

00:57:59

Voorzitter: Meneer Ram, u heeft een interruptie van de heer De Haan van het CDA.

00:58:01

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik dacht nog even na over die woorden 'ons zelf gesanctioneerd'. Wat bedoelt u daar precies mee?

00:58:07

Voorzitter: Via de voorzitter. De heer Ram.

00:58:09

De heer De Haan (CDA): Voorzitter?

00:58:10

De heer Ram (PVV): Je hebt gezien, dat er ongelooflijk veel sanctiepakketten naar Rusland zijn gegaan. Dat is een logische reactie geweest vanwege de oorlog, maar degene die het geraakt heeft zijn vooral onze eigen inwoners. De energiekosten zijn gigantisch hoog geworden en dat is een effect waar onze regeringen nog steeds geen verantwoordelijkheid voor nemen. Dat is een punt dat wij al eerder hebben gesignaleerd en al eerder hebben genoemd in deze discussie.

00:58:41

Voorzitter: U heeft nog een korte vervolgvraag van de heer De Haan.

00:58:43

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dus als het aan de PVV had gelegen, dan hadden we geen sancties op Rusland gedaan. Dan waren we lekker Russisch gas blijven inkopen, zodat onze eigen inwoners het goed hebben en zodat de Russische oorlogskas flink werd gespekt?

00:58:59

Voorzitter: De heer Ram.

00:59:00

De heer Ram (PVV): Nee, sterker nog, wij hadden in 2014 al ingegrepen en hadden die oorlog voorkomen. Daar hebben wij zelfs voor gewaarschuwd bij het referendum. Voorzitter, als ik verder mag?

00:59:16

De heer Ram (PVV): Even over de energiekosten. We hebben dat pakket ook uiteraard gesteund en willen graag weten van de wethouder, via de voorzitter, welke maatregelen succesvol waren - misschien kunt u er één of twee noemen - en welke niet of minder succes? Heeft de wethouder daar zicht op? Een andere afweging die wij toen we toentertijd hebben gemaakt, is de energietoeslag tussen 120 en 140 procent. Wij hadden dat graag hoger gehad naar 150 procent om ook de middengroepen, 'de werkende armen', te ontzien. Wat vindt het college achteraf van deze keuze? Heeft het college deze groepen nu in beeld en hoe staat het met deze groep?

01:00:02

Voorzitter: Meneer Ram, dat leidt tot een nieuwe vraag van de heer De Haan van het CDA.

01:00:04

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, wat je ziet bij deze groep - ik zat ook naar die groep te kijken - is dat er best wel veel geld in 2022 is overgebleven. In 2023 lijkt er ook een aardig bedrag over te blijven, dan is het inderdaad natuurlijk wel de vraag: moet je het nog verder gaan verhogen tot 150 procent, als je nu al ziet dat deze groep toch niet ten volle gebruik maakt van deze regeling?

01:00:28

Voorzitter: De heer Ram.

01:00:28

De heer Ram (PVV): Dit is natuurlijk een regeling die eind december in werking is getreden. Een groot gedeelte is overgeheveld, dat is ook wat je ziet, naar 2023. Dat is ook één van de redenen waarom daar geld overgebleven is. Het is dus niet zozeer dat die groep tussen 120 en 140 procent daar geen gebruik van heeft gemaakt. Daarnaast willen we kijken of er ook maatwerk is boven die boven die 140 procent. Dat is de achtergrond van mijn vraag, Voorzitter.

01:00:57

De heer Ram (PVV): Ik kan verder, oké. Dan toch nog een ander punt en dat gaat over het slavernijverleden, wat aan wordt gehaald in dit stukje zorg, welzijn en gezondheid; het versterken van onze gedeelde geschiedenis. We agenderen dit onderwerp met regelmaat. Voor ons is het toch wat gepuzzel. Ten eerste, wat heeft dit geschiedkundige onderwerp nu met welzijn, zorg en gezondheid te maken? Dit punt werd ook gemaakt tijdens de presentatie van de Duisenberg-methode. Ik vind dat er helemaal geen relatie is tussen deze onderwerpen en dit onderwerp. Wij kunnen ons moeilijk vinden in de lijn die het college heeft gekozen. Om met Maarten van Rossem te spreken: "De slachtoffers van de slavernij zijn slachtoffers van de normen en waarden van hun tijd". Je kunt geen gewoonte maken van het excuseren voor dingen, waar je niets mee te maken hebt gehad.

01:01:58

Voorzitter: Meneer Ram, ik ga u even kort onderbreken, want dat leidt tot meerdere interrupties. Allereerst mevrouw Folkerts, GroenLinks.

01:02:03

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ja, een vraagje via de voorzitter: kan de heer Ram zich wellicht voorstellen dat de trauma's van de slavernij, voor nazaten van tot slaven gemaakte, tot de dag van vandaag doorwerkt en dat daarom het werk dat wij als gemeente doen voor heling wel degelijk te maken heeft met welzijn?

01:02:27

Voorzitter: De heer Ram.

01:02:27

De heer Ram (PVV): Wij vinden dat wat lastig voor te stellen, omdat het meer dan 150 jaar geleden is. Met andere woorden, het is een gepasseerd station in onze ogen. Het punt, wat wij willen maken, is dat als je excuses gaat maken, namens wie doe je dat dan? Een hele grote groep Nederlanders, die nu leven, hebben helemaal niets te maken gehad met slavernij. Zij herkennen zich dus ook niet in de excuses en begrijpen dit ook niet. Zij voelen zich daar ook niet door vertegenwoordigd. Dat zijn echt hele grote groepen Nederlanders. Het probleem wat we daarmee hebben, is dat je zo een hele groep in een slachtofferrol drukt. Vervolgens creëer je ook een daderrol en die dynamiek leidt juist tot een tweedeling en polarisatie die heel erg ongewenst is.

01:03:22

Voorzitter: Ik ga u een klein beetje helpen, gezien uw tijd en ik nog meerdere interrupties moet doen.

01:03:27

Voorzitter: Mevrouw Folkerts, een korte vervolgvraag, want De heer Ram zit bijna aan zijn spreektijd en er zijn nog twee interrupties. Ik heb ze gezien.

01:03:35

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ja, heel kort, Voorzitter. Institutioneel racisme is een ding, dat is vastgesteld en daar lijden mensen onder. Wij als stadsbestuur hebben enorm geprofiteerd van de slavernij en dat werkt tot de dag van vandaag door. Het gaat er dus helemaal niet om dat u nu persoonlijk excuses moet gaan maken aan uw Surinaamse buurman, maar het gaat er wel om dat wij als samenleving verantwoordelijkheid nemen voor ons gedeelde verleden.

01:04:01

Voorzitter: Ook voor u geldt, via de voorzitter. De heer Ram.

01:04:05

De heer Ram (PVV): Mijn standpunt wordt daar niet anders van, Voorzitter. Ik heb nog wel een ander punt, namelijk over de Wmo. Daar wil ik ook nog een vraag over stellen...

01:04:14

Voorzitter: We hebben nog wel wat tijd. Ik ga u daar gelegenheid voor geven, alleen ik ga ook nog de twee andere interrupties kort toestaan. Mevrouw Gierkink ziet er vanaf. Mevrouw Bernabela, wilt u nog interrumperen?

01:04:24

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Ja, bedankt. Voor het grootste deel is mijn vraag al gesteld door GroenLinks, maar ik heb nog een extra vraag. Er zijn bewijzen dat het verleden inderdaad doorwerkt en daar gaat u aan voorbij, via de voorzitter. Er zijn ook nog steeds redenen die je terugziet bijvoorbeeld op het gebied van werk, dat het nog steeds moeilijker is om aan werk te komen. Dat werkt nu nog steeds door in de bevolking, die tot de slavernij behoorde.

01:04:59

Voorzitter: Zou u tot uw vraag willen komen?

01:05:00

Voorzitter: Dank u wel. De heer Ram. Ik geef u direct aansluitend nog even de gelegenheid om uw punt over de Wmo te maken.

01:05:11

De heer Ram (PVV): Wij kunnen ons natuurlijk voorstellen dat trauma's doorwerken in de zin dat je dat van generatie op generatie doorgeeft, maar dat is iets anders. Dat is persoonlijk, want dat wordt van ouder op kind doorgegeven. Dat is iets anders dan dat onze samenleving al 150 jaar veranderd is en een emancipatie-ontwikkeling heeft doorgemaakt. We zijn één van de meest gelijkwaardige samenlevingen van de wereld en dat is het punt wat ik wil maken.

01:05:44

De heer Ram (PVV): Even een punt over de Wmo. We kunnen ook grotendeels aansluiten bij de Stadspartij op Wmo en Beschermd Wonen. Op beide posten zijn de zorgkosten gedaald. Al drie jaar blijft er geld over op de Wmo en dat lijkt een structureel fenomeen te worden. De PVV heeft hier vragen over gesteld. We kunnen helaas nog niet ontdekken of ouderen nu minder zorg nodig hebben of juist minder zorg hebben gekregen, dan waar ze recht op hebben. Kan de wethouder daar duidelijkheid over geven? Bij Beschermd Wonen vinden wij het nog zorgelijk...

01:06:20

Voorzitter: Wilt u tot een afronding komen? U bent over uw tijd heen.

01:06:21

De heer Ram (PVV): Daar vinden wij het nog zorgelijker. Er zijn minder aanmeldingen geweest en tegelijk zien we meer dakloze jongeren. We kunnen deze trends niet met elkaar verenigen. Kunnen we concluderen dat het programma van de gemeente niet effectief is? Dank u wel, Voorzitter.

01:06:39

Voorzitter: Dank u wel. Wie wil graag het woord? Mevrouw Akkerman, VVD.

01:06:46

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Wij zagen bij werk en inkomen minder uitstroom naar werk en dat kwam doordat er juist minder mensen zijn ingestroomd. Dat doet me een beetje denken aan de oude slogan: 'Wat er niet aankomt, hoeft er ook niet af', maar het roept bij ons wel de vraag op: zijn we dan als gemeente voldoende bezig met de groep, waar we echt het verschil kunnen maken, dus juist die groep die nog wel in de

bijstand zit en ook de groep die daar al wat langere tijd in zit? Wij kijken natuurlijk elke rekening en ook bij de begroting naar onze bijstandsdichtheid. Nu is het heel vervelend, want CBS houdt die cijfers niet meer bij sinds 2021. Toen stonden wij op plek negen wat betreft onze bijstandsdichtheid. Wij kunnen dus nu niet checken of we daar beter op zijn gaan scoren, terwijl we begrijpen dat wij het op dit moment beter doen dan het landelijk gemiddelde, dus je zou mogen verwachten dat we die kant opgaan.

01:07:36

Mevrouw Akkerman (VVD): Ze houden wel wat andere cijfers bij, bijvoorbeeld huishoudens met bijstand ten opzichte van het totale aantal huishoudens. Daar zitten we een beetje rond de tiende plek, dus dat is soms iets beter en soms iets slechter. Als we kijken naar wat GroenLinks zei over doen we genoeg en maken we als overheid echt het verschil, in ieder geval voor werk en inkomen denkt de VVD dat we zeker de goede kant op gaan, maar dat we niet moeten verslappen op het onderwerp. Zeker ook als je kijkt naar het aantal mensen wat in beeld is via het project Kansen in Kaart, dat is veel lager dan beoogd. Dat is nu juist een project waar, als je mensen goed in beeld hebt, de volgende stappen ook makkelijker zouden worden, wat ons betreft.

01:08:18

Mevrouw Akkerman (VVD): Gezondheid en welzijn vinden wij een lastig hoofdstuk om een oordeel te vellen over hoe goed het college het gedaan heeft. Eén van de doelen is bijvoorbeeld dat mensen 'zo lang als mogelijk' thuis kunnen wonen. Zolang als mogelijk thuis wonen, dat doel haal je per definitie wel. Als het namelijk korter was, dan was het blijkbaar niet mogelijk om langer thuis te blijven, dus het is heel lastig om dan een oordeel te vellen. Als je dan kijkt naar concrete dingen die je kunt doen voor gezondheid, dan kijk je bijvoorbeeld naar het hoofdstuk sport. Dan delen wij wat ook de ChristenUnie zei: die cijfers over tevredenheid over sporten in de buurt zijn juist laag en daar zou je wel concreet het verschil kunnen maken. Wij sluiten dus aan bij die vraag van de ChristenUnie. We sluiten ook aan bij de vraag van D66 over WIJ en dat die cijfers volgens ons oordeel wel iets beter zijn dan over 2021, maar nog steeds is die tevredenheid niet goed genoeg en die kan omhoog wat ons betreft. Overall, wat ons betreft - en volgens mij is dat sowieso een beetje de teneur - we doen van alles - D66 refereerde daar ook nog heel mooi aan met allerlei termen van wat we concreet allemaal doen qua feesten en festivals en noem het maar op - maar is het genoeg? Wij denken dat het zeker zaak is om niet te verslappen op dit beleidsveld. We zijn benieuwd naar de reflectie van het college daarop. Dank u wel.

01:09:35

Voorzitter: U bedankt. Volgens mij hebben we dan nog twee bijdragen te gaan. De heer Huisman, SP.

01:09:42

De heer Huisman (SP): Ja, ik ga helpen wat de tijd betreft, want ik heb geen uitgebreid verhaal. Wij vinden dat het college op de goede weg is. We weten dat er natuurlijk nog veel moet gebeuren, maar we hebben ook nog drie jaar te gaan. We gaan er dus nog even goed tegenaan, lijkt mij. Wat betreft armoede, hebben we het steeds over bestrijding, maar volgens mij kun je als gemeente de armoede niet bestrijden, maar kun je slechts pleisters plakken op dat gebied. Als het namelijk echt gaat om armoedebestrijding zijn we afhankelijk

van de maatregelen die het Rijk neemt op het gebied van verdeling van inkomen en vermogen en dat soort zaken, maar we doen de goede dingen op dat punt.

01:10:32

Voorzitter: Meneer Huisman, u heeft een tweetal interrupties. Allereerst mevrouw Akkerman van de VVD.

01:10:37

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Ik ben benieuwd of de SP niet denkt dat, als mensen betaald werk kunnen vinden, het een hele goede manier is om armoede te bestrijden en dat de gemeente daar wel degelijk in kan ondersteunen.

01:10:49

De heer Huisman (SP): Betaald werk is een goede methode om werk...

01:10:55

Voorzitter: Via de voorzitter. Ik had u het woord nog niet gegeven. Nu mag u inderdaad reageren.

01:10:56

De heer Huisman (SP): Oké, sorry. Betaald werk is een uitstekend middel om uit de armoede te komen, maar we zien steeds, dat het aantal werkende armen toeneemt. Dat heeft te maken met het stelsel, zoals we dat hier in Nederland hebben ingericht met betrekking tot toeslagen en dat werk in feite te weinig oplevert om echt uit de armoede te komen. Ook in dat geval zijn we dus weer afhankelijk van maatregelen die het Rijk neemt op dat punt. Dan heeft u nog een tweede interruptie van GroenLinks, mevrouw Folkerts.

01:11:33

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Voorzitter, ik vroeg me af of de heer Huisman wel gelooft in het beleid van de gewaardeerde wethouder van de SP om juist te investeren in bijvoorbeeld gezinnen om bijvoorbeeld overerfbare armoede te bestrijden? Of is dat ook onzin?

01:11:53

Voorzitter: De heer Huisman.

01:11:54

De heer Huisman (SP): Voorzitter, natuurlijk zijn wij daar content mee, maar het blijft een situatie waarin je het niet structureel echt op kunt lossen. Het onderliggende probleem is, dat vanuit de verdeling zoals we die hier in Nederland hebben, dat je dus in feite pleisters blijft plakken. Even voor alle duidelijkheid, we hebben het over allerlei vormen van armoede. Generationele armoede, energie-armoede, menstruatie-armoede en kinderarmoede, maar in feite ligt het probleem gewoon bij armoede. We moeten het niet over allerlei vormen van armoede hebben, maar over armoede. Daar begint het vanuit onze optiek. Dat was het punt wat ik op dit terrein wilde maken als het gaat om armoede.

01:12:57

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Wat mij nog wel een beetje zorgen baart, is de opvang van thuis- en daklozen in deze stad. In een grijs verleden waren er bijvoorbeeld 36 plekken voor nachtopvang gerealiseerd. Op dit moment zijn dit er nog zeventien. Er wordt een boot bij de Gideon neergelegd voor de winteropvang. Er was ooit een wethouder in deze stad die riep:

"Alle thuislozen onderdak'. Dat zie ik niet gebeuren op dit moment en daarover zou ik aan het college wel willen vragen: hoe ga je daar goed aan werken? Ik heb ook een vraag over Skaeve Huse, hoe staat het met dat project? Daarmee wil ik mijn bijdrage afsluiten.

01:13:51

Voorzitter: Een heldere slotvraag. Volgens mij is dan nog mevrouw Bernabela, Partij voor het Noorden.

01:13:59

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. Heel veel dingen zijn al genoemd. De omstandigheden van de inwoners zijn afgelopen jaar verslechterd door de verhoogde kosten voor energie en producten voor levensonderhoud door de oorlog in de Oekraïne. Er werden ook noodpakketten uitgedeeld aan vele inwoners die onder of op het bestaansminimum leven. Helaas kregen studenten geen noodpakket, zoals Student en Stad al noemde, en vielen zij buiten de meeste regelingen. Ook het aantal dak- en thuislozen is toegenomen en de buitenslapers zelfs bijna verdubbeld. Er is duidelijk meer behoefte aan goedkope huurwoningen, maar dat is een ander onderwerp. Gelukkig gaan we wel andere onderdelen goed. Er wordt hard gewerkt aan het voorkomen van schooluitval en aan het gelijktrekken van kinderen met een achterstand en het voorkomen ervan door onder andere de verlengde schooldag.

01:14:50

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Op cultuurgebied is er gelukkig ook een toename, maar dat komt mede doordat culturele instellingen niet open waren en evenementen niet doorgingen in 2020. Op het gebied van mentale gezondheid van jongeren kan er nog wel een stuk verbeterd worden. Er is door corona voor een grote groep jongeren een gat gevallen in het sociale leven, onderwijs en het welbevinden. Wij missen hier een aparte aanpak voor. Verder maken wij ons zorgen over het opruimen van de kunstgrasvelden, zoals de Partij voor de Dieren ook al noemde. Niet alleen door de korrels die in de natuur terecht komen, maar ook voor de volksgezondheid. De programma's om eenzaamheid te voorkomen hebben helaas niet geholpen. Waar ligt dit aan, is dan ook onze vraag aan het college. Kansen in Kaart is ook minder geworden. Er zijn minder mensen in kaart gebracht, zoals de VVD al noemde, en dit geeft juist een goed beeld. Dat was het.

01:15:52

Voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we alle bijdragen vanuit de raad gehad. Zoals van tevoren al aangekondigd, gaan we een kort ogenblik schorsen. We schorsen in eerste instantie voor vijf minuten de vergadering.

01:24:49

Voorzitter: Wederom een goede morgen. Zo te zien heeft iedereen zijn of haar plaats weer gevonden, dus kunnen we verder met deze meningsvormende sessie. Het woord is nu aan het college. We hebben afgesproken dat de beantwoording zal worden afgetrapt door wethouder Bloemhoff. Aan u het woord.

01:25:06

Mevrouw Bloemhoff: Dank u wel, Voorzitter. Er zijn veel verschillende onderwerpen de revue gepasseerd. Ik zal nu antwoord geven op de vragen die zijn gesteld en opmerkingen die zijn gemaakt over onderwijs en werk en ik wil het in die volgorde doen. Ik wil beginnen

bij ons verhaal over kansengelijkheid en de opmerkingen van D66 daaromtrent; hoe meet je dat nu precies in de rekening en meten die indicatoren nu wel echt die kansengelijkheid. Ik ben het wel met de fractie van D66 eens, dat heb ik ook 'verzucht' toen wij de tekst gingen opstellen. Alleen de indicatoren worden vastgesteld door uw raad. Daar zijn altijd hele lange indicatorensessies geweest over wat nu de juiste indicatoren zijn. Ik nodig u dus uit om dat in overleg met uw audit committee te agenderen. Mevrouw Folkerts maakte daar ook nog een opmerking over, hoe kunnen we nu echt goed meten of het beleid van betekenis is geweest voor mensen? Op een aantal fronten wel, maar ik weet als het gaat om indicatoren ook nog van mijn verleden als raadslid dat dit hele lange discussies zijn. Als u dat anders wenst, dan is dat aan uw raad en dan gaan wij natuurlijk proberen of dat ook werkbaar is in de gegevensverzameling. Er was een opmerking van D66 over het centraal aanmeldsysteem voor vo-scholen en het verzoek daarbij om ook als gemeente daar flink achteraan te zitten, zo heb ik het maar geïnterpreteerd. We hebben vorige week de kwestie ook in het breedbesturenoverleg besproken en daar heb ik ook navraag gedaan naar hoe staat het er nu mee staat. De schoolbesturen van de vo-scholen hebben zelf nu overleg over een nieuw centraal aanmeldsysteem. Er vinden dus nu gesprekken plaats over hoe kunnen we voorkomen dat het zo gaat zoals het dit jaar ging, waarbij ouders op meerdere scholen hun nummer één plek doorgaven en daarmee het systeem te slim af waren, waardoor het eerder leidde tot oneerlijke kansen dan tot eerlijke kansen. Dat zien de scholen zelf ook, dit willen we nooit meer, en ze zijn nu in gesprek over een centraal systeem.

01:27:20

Mevrouw Bloemhoff: GroenLinks heeft vragen gesteld over onderwijshuisvesting en geeft aan daar kan een tandje bij, als het gaat om het energiezuiniger maken van gebouwen. Dit is natuurlijk ook de wens van het college. Het is alleen een financieel vraagstuk, waar bij de begroting natuurlijk een oplossing voor gevonden moet worden. Het is ook afhankelijk van het Rijk. Welk tempo je kunt draaien hangt af van of er extra middelen komen en dus ook of we kunnen gaan versnellen. Wij voeren die lobby wel bij het Rijk dat er meer middelen moeten komen. Nog één opmerking: investeringen die zichzelf binnen vijf jaar terugverdienen, daar hebben we met de schoolbesturen al afspraken over gemaakt. Echter, het langjarig IHP komt in het begin van volgend jaar voor uw raad voor en dan is de begroting en misschien ook het voorjaarsdebat het juiste moment om daar wat van te vinden.

01:28:15

Mevrouw Bloemhoff: De ChristenUnie heeft vragen gesteld over de brugfunctionaris en wat de verdeling daarvan is, leidt het tot meer uren of meer scholen. Beiden. We hebben nu gesignaleerd: hoeveel uren hebben de scholen nu? We hebben extra budget. We kijken naar de achterstandscore op scholen, hoeveel kinderen zitten daar nu in armoede en wat is de situatie en dan vindt er een nieuwe verdeling plaats, waarbij een aantal scholen worden toegevoegd en waarbij het aantal uren per school kan worden verhoogd. Ook nog even reactie op het debatje met de heer De Haan. Kijk, het college kiest voor ongelijk investeren voor gelijke kansen. Wij kiezen om dit echt op die scholen te doen waar kinderen het meest profijt ervan hebben. Mochten wij vanuit het Rijk budget krijgen om dat op alle scholen te doen, dan zal het college dat niet nalaten. Alleen, het zijn gemeentelijke middelen en die

willen we zo effectief en op de juiste plek inzetten en juist op de scholen waar de kinderen zitten die dat het hardste nodig hebben. Die keuze hebben we gemaakt.

01:29:14

Voorzitter: Wethouder Bloemhoff, dan leidt dat toch tot een verhelderende vraag van de heer De Haan van het CDA.

01:29:20

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik snap de keuze van het college wel, alleen je ziet nu in de praktijk dat het wel schuurt. Dat je scholen hebt die bijvoorbeeld op 25 procent zitten en die niets krijgen. Het is wat mij betreft een hele harde lijn nu, dat je werkt met die 30 procent. Terwijl je bijvoorbeeld ook zou kunnen kijken naar tien procent, 20 procent, 30 procent en hoe groter je score is hoe meer geld je krijgt. Mijn fractie loopt er wel tegenaan dat die score van 30 procent zo hard is. Wij zouden willen kijken of je daar wat meer in kan differentiëren, want je ziet de toename van armoede onder kinderen stijgen bij alle scholen. Het lastige is dat scholen die onder die 30 procent zitten, nu eigenlijk niets kunnen.

01:30:05

Voorzitter: Wethouder Bloemhoff.

01:30:06

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, maar daar pakken we het aan. Ik heb het lijstje nog even bij mij. Er zijn ook scholen zijn die een achterstandscore van 29 of 28 hebben en die er nu wel voor in aanmerking komen door de extra middelen.

01:30:22

Mevrouw Bloemhoff: Dan nieuwkomersonderwijs nog tot slot onder het kopje onderwijs. Een vraag van de Partij van de Arbeid, er is geld over en dat gaat naar de algemene middelen. Dat is de gang van zaken bij de rekening. Als we geld overhouden en het past niet binnen het kader, dan valt dat terug naar de algemene middelen. Het probleem is niet dat we op dit moment het gevoel hebben dat er een tekort aan geld is. Er is een probleem bij het onderwijs, dat we zicht moeten hebben op de in- en uitstroom op de verschillende scholen en dat onduidelijk is voor scholen, wanneer ze moeten opschalen, wanneer welke locatie gereedkomt en welke kinderen er komen. In het kader van de bestuursovereenkomst die we met het Rijk hebben gesloten, leggen we ook een claim neer wat we nodig hebben voor onderwijs. Wij voorzien met deze keuze ook geen acute problemen. Dat kan prima, maar we komen daar nog nader over te spreken, ook in het kader van de bestuursovereenkomst.

01:31:17

Mevrouw Bloemhoff: Dan wil ik door naar het thema werk. Er zijn door verschillende fracties opmerkingen gemaakt over de basisbaan. De vraag van de Partij van de Arbeid, hoe staat dat nu en wat is nu de stand van zaken. Wij gaan binnenkort de honderdste 'basisbaner' in dienst nemen. Of het er nu 97 of 99 zijn, dat laat ik even in het midden. Volgens mij is het nu 97 mensen en gaan we binnenkort de honderdste in dienst nemen. We liggen dus aardig op stoom richting de 250, zoals we hebben opgenomen in het coalitieakkoord. Er was net even een debatje over uitstroom en basisbanen. D66, Ido, had daar gelijk over dat uitstroom geen doel is van de basisbaan. Nadrukkelijk niet. Ik interpreteerde de vraag van de Partij van de Arbeid meer in algemene zin over de uitstroom en waarom blijft de uitstroom uit? Dat heeft

te maken met dat de mensen die je nog in je bestand hebt zitten een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Daar moet je meer mee. Mensen moeten vaak eerst nog bijvoorbeeld koffiedrinken of een participatieplaats krijgen, dus er is een langere afstand te overbruggen. We zetten daar juist heel erg in op de ontwikkeling van mensen. Mensen die makkelijk plaatsbaar zijn, stromen al niet meer in, dus ook niet meer makkelijk uit en dan gaan de cijfers op uitstroom naar beneden. Er was een vraag over...

01:32:47

Voorzitter: Mevrouw Bloemhoff, u heeft een interruptie van mevrouw Gierkink van de PvdA.

01:32:51

Mevrouw Gierkink (PvdA): Het is heel goed om te horen dat er al zoveel basisbanen gerealiseerd zijn. Ik vroeg hem nog af wat de invloed is op de basisbaan dat de provincie nu ook basisbanen gaat invoeren.

01:33:01

Voorzitter: Wethouder Bloemhoff.

01:33:03

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, het betekent denk ik, dat we in de arbeidsmarktregio aan de slag moeten met een gezamenlijke aanpak voor die basisbaan. Echter, hoe de provincie dat gaat doen en wat er precies voor middelen zijn, daar moeten we natuurlijk nog verder over praten. Ik ben wel blij mee dat het in het coalitieakkoord staat, want ik weet dat veel andere gemeenten dit ook willen. Daar komen we in de arbeidsmarktregio met de provincie nog over te spreken.

01:33:26

Mevrouw Bloemhoff: Over Kansen in Kaart werden door de PvdA en de VVD opmerkingen over gemaakt of er nu minder in beeld zijn. Ja, dat heeft te maken met de omslag die we vorig jaar hebben gemaakt naar werken in de wijk. Dat betekent dat mensen niet meer puur jongeren, puur korte afstand, puur lange afstand meedoen, maar dat alle medewerkers de generieke coach zijn. Dat heeft altijd eerst een effect op productiviteit, want mensen moeten bijgeschoold worden. Het eerste is dus dat wij een omschakeling hebben gedaan naar dat werken in de wijk. Ten tweede betekent die omschakeling ook dat we intensiever contact hebben met de mensen, dat we niet meer alleen langsgaan en vragen hoe het gaat, maar dat we ze ook echt op gaan pakken richting participatie. We gaan niet meer sec meten op KiK. KiK, Kansen in Kaart, wordt onderdeel van de reguliere dienstverlening. We zullen dus ook vanaf volgend jaar niet meer het aantal mensen wat op KiK zit meten, maar we zullen inzicht brengen in de ontwikkelladder, dus hoeveel mensen staan er op welke treden en wat hebben we daar met mensen bereikt? De aanpak KiK is nu onderdeel van de reguliere dienstverlening geworden. We gaan dus nog steeds met mensen contact houden, maar we gaan de mensen ook vervolgens verder brengen naar participatietrajecten. Dat kunnen een paar verklarende redenen zijn waarom de cijfers daar achterblijven.

01:34:52

Voorzitter: Er is een interruptie van mevrouw Akkerman van de VVD.

01:34:55

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Zegt de wethouder daarmee dan ook dat

binnen die nieuwe werkwijze in de wijk niemand meer buiten beeld is of dat iedereen in beeld is?

01:35:05

Voorzitter: Wethouder Bloemhoff.

01:35:06

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, idealiter is dat zo, maar of dat op dit moment, gegeven van de omwenteling die we maken, zo is...

01:35:11

Mevrouw Bloemhoff: Ik denk dat uit de cijfers blijkt, dat het op dit moment niet zo is. Het streven is echter wel, dat het weer zo wordt zoals we dat hadden bij KiK en dat we iedereen in beeld willen hebben.

01:35:20

Mevrouw Bloemhoff: Als laatste had de VVD nog een opmerking gemaakt over de mensen met een langere afstand tot de arbeidsmarkt en dat we daar niet op moeten verslappen. Dat delen we wij. Wij denken dat we de goede kant opgaan, maar de aandacht zal juist gaan naar de mensen met een wat grotere afstand tot de arbeidsmarkt om die te ontwikkelen. Tot slot heeft de SP wat gezegd over de werkende armen, zal ik maar zeggen. Er is een belangwekkend rapport over sociaal minimum verschenen, daar werd al even aan gerefereerd. Ik denk dat het belangrijk is, dat we bezig gaan met flexarbeid en dat de adviezen van de commissie Borstlap en WRR echt worden opgepakt. Goed werk moet de basis zijn en niet allerlei baantjes waarmee je maar nauwelijks in je bestaanszekerheid kunt voorzien. Voorzitter, daar wil ik mee eindigen.

01:36:16

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik direct even rond, omdat mevrouw Bloemhoff zo andere verplichtingen heeft, of alle vragen met betrekking tot deze portefeuille beantwoord zijn? Dat is het geval. Dan geef ik het woord aan wethouder Eikenaar.

01:36:29

De heer Eikenaar: Voorzitter, dan ga ik precies verder waar mevrouw Bloemhof gebleven is, namelijk bij dat rapport over het sociaal minimum. Misschien dat ik daar meteen wat over kan zeggen, ook in het kader van een aantal vragen die u gesteld heeft. Misschien kan ik ook in het kleine debatje tussen de SP en GroenLinks enige vorm van scheidsrechter spelen met mijn constatering dat u allebei gelijk heeft. Armoede heeft, dat staat ook in dit rapport over het sociaal minimum heel duidelijk, een structurele oorzaak. Het sociaal minimum is structureel te laag, waardoor mensen structureel in de problemen komen. Het is aan het Rijk om daar verandering in te brengen, om te zorgen dat mensen wel buffers op kunnen bouwen. Zoals de bijstand ooit bedoeld is en zoals Marga Klompé ooit zei: "Je moet ook een bloemetje op tafel kunnen zetten". Dat kan nu niet en mensen teren nu structureel in op hun reserves. Dat betekent ook dat je niet mee kan doen in de samenleving. Dat is de ene kant van het verhaal. Dat is een heel belangwekkende kant van het verhaal, maar dat wil ook zeggen dat armoede patronen met zich meebrengt die je wel kan doorbreken. Dat is waar het college op inzet. Het heeft beide elementen in zich. Als u onze armoedebrief heeft gelezen, dan leest u ook beide elementen daarin terug. Beide elementen zijn belangrijk, dus ja, er is een hoger sociaal minimum nodig om mensen een fatsoenlijk leven te kunnen laten

leiden. Daarmee voorkomen we ook heel veel problemen en mensen die vervolgens in de zorg terechtkomen, in huiselijk geweld terechtkomen enzovoort. Dat is de ene kant, maar anderzijds brengt armoede ook patronen met zich mee en het is ook onze dure plicht om die patronen te doorbreken en dus ook op die manier mensen uit de armoede te helpen. Ik hoop dat ik hier de discussie heb opgelost. Ik vermoed van wel, daar ben ik vol vertrouwen in.

01:38:23

De heer Eikenaar: Dan kan ik misschien in één beweging door naar het energienoodpakket wat we afgelopen jaar hebben ingesteld, maar wat doorloopt in dit jaar. Dat is een deel van de verklaring waarom bedragen niet zijn uitgegeven. Door meneer Ram werd de vraag gesteld welke onderdelen succesvol waren en meneer De Haan hintte daar ook wat op en welke minder. Ik weet niet of we daar op die manier naar moeten kijken, maar we kunnen wel zeggen dat we de groep tot 120 procent meer dan bereikt hebben. We hebben dus meer dan 100 procent van de mensen bereikt. Dat kan natuurlijk niet, maar we hebben meer mensen bereikt dan onze inschatting hoe groot de groep was. Ik wil niet zeggen dat we iedereen bereikt hebben, maar zo goed als iedereen. Dat is voor de groep 120 tot 140 procent wat minder. Dat is ook logisch, want dat is een groep mensen die één 'van nature' minder goed bij ons in beeld is en anderzijds is dat ook een groep mensen die zich minder snel bij de gemeente meldt, omdat deze mensen in het verleden ook minder te maken hebben gehad met de gemeente. Dat is dus volgens mij logisch verklaarbaar.

01:39:35

De heer Eikenaar: Ik kan het hele staatje voorlezen. Individuele inkomensvoetstuk is ook succesvol geweest. Meerkostenregeling hebben we ook bijna het dubbele uitgekeerd van wat we hadden verwacht. Die 120 tot 140 procent dus minder. Zo kan ik het rijtje afdraaien. Het iets onder het budget gebleven en wisselt het qua succes. Al met al zou ik willen zeggen, dat we - en dat zien we ook wel - het aantal mensen dat zich meldt met schulden wel degelijk echt flink 'gedempt' hebben, dus in die zin zou ik het betitelen als succesvol. Er komt een evaluatie naar u toe na de zomer, dus dan kunt u kijken of u dat oordeel met mij deelt of niet.

01:40:17

De heer Eikenaar: Dan de vraag van de heer De Haan om te kijken of we nog een keer zo een pakket kunnen doen. Dat is de vraag. Ik wil daar een aantal dingen over zeggen. Allereerst, daar gaat dat rapport wat ik net benoemde over het sociaal minimum over. Het is echt aan het Rijk om structureel het sociaal minimum te verhogen. Het noodpakket, wat we hebben gehad, heeft een zware druk gelegd op de gemeentelijke organisatie, zowel waar het gaat om beleid als waar het gaat om uitvoering. Dat is niet iets wat we jaren achtereen kunnen volhouden. Dat is de realiteit. Dan hebben we daarnaast ook nog een rechtszaak gehad met de studenten. Ik zei vanochtend tegen iemand: "Het lijkt wel of ik daar 80 procent van mijn tijd mee bezig ben". Dat is een volstrekte overdrijving, maar dat is ook iets wat drukt op de organisatie en dat kunnen we niet volhouden.

01:41:07

De heer Eikenaar: Tegelijkertijd hebben we al het besluit genomen - nu wordt het een beetje technisch en een beetje ingewikkeld - dat de groep mensen die begin van dit jaar een bedrag

hebben gekregen, aan het eind van het jaar nog een bedrag krijgen. Daar gaat het wetsvoorstel van de minister over. Die mensen die het eventueel zouden missen, omdat wij ervoor gekozen hebben om een deel van het bedrag onder de regeling van vorig jaar uit te keren, gaan we alsnog compenseren. Dat is de bedoeling, mits dat wettelijk kan. Ik heb het wetsvoorstel op dat niveau en op die manier nog niet helemaal kunnen lezen, maar als dat enigszins kan, gaan we dat doen en dat is al een miljoen meer. Ik wil er ook bij zeggen, dat wij dit financieel en organisatorisch niet kunnen volhouden. Het is echt aan het Rijk om dat te doen. Aan ons is het reguliere armoedebeleid, namelijk het doorbreken van die patronen, inkomensondersteuning en zoveel mogelijk mensen bereiken. De basis is echt aan het Rijk om te organiseren.

01:42:09

Voorzitter: Voordat u verder gaat, heeft u toch nog een vraag van de heer De Haan van het CDA.

01:42:14

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dat noemde ik ook wel nadrukkelijk. Ik zei, het is eerst afwachten wat het Rijk gaat doen met de hoogte van die bijstandsuitkering, met het kindgebonden budget en de kindertoeslag. Wat dat betreft ben ik het ook helemaal eens met de wethouder dat we dat eerst moeten afwachten. Dat rapport van het sociaal minimum ligt er nu, dus ik denk dat we moeten kijken hoe het Rijk daar vervolgens op gaat reageren. Alleen hebben we natuurlijk helaas wel nog steeds te maken met een unieke, vervelende, verschrikkelijke situatie vanwege die oorlog en de daarmee gestegen kosten op energie en de inflatie, waarbij je zou kunnen zeggen - ik mag hopen dat het zo snel mogelijk klaar is - dat dit wellicht het jaar is dat we nog een keer zoiets moeten doen. Dan blijft er wat geld over, dan hebben we nog wat geld van de BUIG - volgens mij vier miljoen, wat overblijft - zodat je zou kunnen denken: zouden we dan dit jaar misschien toch nog misschien een kleiner pakket moeten samenstellen naast de maatregelen van het Rijk? Dat is een beetje waar mijn fractie over nadenkt.

01:43:13

Voorzitter: Ik geef zo gelegenheid aan de wethouder. Eerst een kort en toch dringend verzoek om de interrupties iets korter te houden. De wethouder.

01:43:19

De heer Eikenaar: Dank u, Voorzitter. Zoals gezegd, we doen al een miljoen, dat is die miljoen waar ik het net over had. We doen zoiets per definitie dus al. Dat element en tegelijkertijd is het ook wel - en dat merk ik dagelijks om me heen - hoeveel druk dit legt. Ik wil de verwachtingen wat dat betreft echt temperen en onze energie vooral richten op zoveel mogelijk mensen bereiken met de reguliere dingen die we doen en vervolgens de discussie ook echt verplaatsen naar het Rijk waar die thuishoort. Ik denk ook - en dat is wat politieker - dat het niet goed is om zulke ad hoc maatregelen voortdurend te nemen, omdat het de voorspelbaarheid van de inkomens van mensen ook echt onder druk zet. Elke keer afwachten of er weer iets extra's komt, is niet een manier om een leven te leiden en om met je uitgaven om te gaan. Dat is een manier waarbij je kunt zeggen, daar komen mensen door in de problemen en daar komen mensen door in de schulden. Je moet een voorspelbaar inkomen hebben en een voorspelbaar, fatsoenlijk, hoog genoeg inkomen om voldoende te

kunnen sparen, om af en toe iets leuks te kunnen doen en om mee te kunnen doen in de samenleving. Dat moet structureel zijn. Wat we hebben gezien met die energiecrisis is dat het iets blootlegt wat er al lang was. Het is alleen met een hele harde klap naar boven gekomen, maar het was er natuurlijk allang. De mensen die hier een beroep op hebben gedaan, leefden al heel lang in armoede en dat is iets wat we structureel moeten doorbreken.

01:44:56

De heer Eikenaar: Dat gezegd hebbende, de discussie over de studenten. De minister heeft nu een wetsvoorstel naar de Kamer gestuurd. Ik ben blij dat het wetsvoorstel er is. Het is nu echt een discussie in de Kamer met de minister en dat is ook de plek waar het thuishoort. Tot nu toe was het heel gericht tegen de gemeente. Ik snap dat ook. Ik snap ook waarom dat zo is, maar het is niet de plek waar het thuishoort. Ik hoop dat die discussie zich nu ook verplaatst naar die plek. Als men het onvoldoende vindt, dan moeten mensen daar de discussie voeren en niet met het college van de gemeente Groningen, zou ik zeggen. De rechtszaak komt nog. We zullen zien wat dit oplevert. Daar hebben we al vaak genoeg over gediscussieerd en volgens mij hoef ik daar niet zoveel aan toe te voegen. Dan had ik nog één vraag van de heer Ram, specifiek over dat compensatiepakket en het verhogen. Daar heb ik volgens mij net ook al met de heer De Haan een discussie over gevoerd. Ik erken dat er groepen zijn die werken en arm zijn. Dat is volgens mij geen nieuws, dat weet iedereen. De vraag is wel hoever je kunt gaan in de hele discussie over een pakket. Die discussie heb ik net ook met de heer De Haan gevoerd. Volgens mij zijn we er. Ik ben nu in de veronderstelling dat ik alles behandeld heb.

01:46:18

Voorzitter: Dank u wel. Aan de reactie uit de zaal te zien, ben ik ook in die veronderstelling. Dan gaan we zo dadelijk door naar mevrouw Jongman. Ook even richting het college, u heeft nog twaalf minuten. Mevrouw Jongman.

01:46:32

Mevrouw Jongman: Ik begin dan toch maar eerst even bij het sportnieuws om even in alle blokjes verder te gaan. Het CDA gaf de oplossingen voor de capaciteit aan. Daar werken we al jarenlang hard aan. Er zijn ook een aantal oplossingen in het verleden gekozen. In het eerste kwartaal van 2024 komen wij met de 'uitslagen' van het capaciteitsonderzoek en wat we daarin kunnen doen. Er vindt op dit moment onderzoek plaats, inderdaad ook in overleg met de studentensportverenigingen, over wat daar nodig is. Op dit moment zijn we ook bezig met het Masterplan Sportvoorziening 2035, omdat we net als u zien dat de gemeente groeit. Daar krijgt u alle updates over wat voor de toekomst nodig is, los van de inzet die we al plegen en die u ook keurig hebt aangegeven. In relatie tot de...

01:47:22

Voorzitter: Dat leidt direct tot een vraag van de heer De Haan van het CDA.

01:47:25

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik snap wat de wethouder zegt en ik snap dat we bezig zijn met die onderzoeken en daarop moeten wachten. Mij fractie bereiken veel signalen ook van binnensportverenigingen die nu met een capaciteitsgebrek zitten. Over twee weken hebben we het voorjaarsdebat en dat is toch het moment, waar we ook moeten besluiten

over eventueel tijdelijke maatregelen. Het is te laat als we tot januari wachten, dus moeten we nu al kijken naar de tijdelijke maatregelen van bijvoorbeeld een blaashal?

01:47:54

Mevrouw Jongman: Dat zou ik toch echt willen doen op basis van feiten en analyse en die feitenanalyse vindt plaats in dat capaciteitsonderzoek. Op basis van het vorige onderzoek hebben we ook bijvoorbeeld een blaashal in Hoogkerk geplaatst, dus hebben we daar wel degelijk oog voor gehad. Tegelijkertijd lopen er ontwikkelingen rondom Vitaliteitscampus Karding, waar we ook gaan kijken hoeveel capaciteit daar nodig is. Daar krijgt u eind van dit jaar weer een update over. Kortom, ik denk dat het goed is om dit op basis van feitenanalyse te doen, waar we in het verleden ook al plekken hebben aangewezen waar eventueel de capaciteit zou kunnen groeien, namelijk rondom Meerstad en rondom De Held.

01:48:29

Mevrouw Jongman: Ik denk dat het goed is om echt goed te weten waar we mee bezig zijn voor die toekomst en waar meer inwoners komen te wonen, zodat we ook op het volgende punt, namelijk bewegen en sporten in de buurt en in de nabijheid, op een goede manier in kunnen zetten. Er was ook de vraag over mensen zijn wat ontevreden. Wat wij juist zien, is het tegendeel dat we juist op heel veel verzoeken voor sport- en beweegplekken van omwonenden en bewoners ingaan met gebiedsteams en met het thema Bewegende Stad, waarmee we 150.000 euro per jaar daaraan uitgeven. Eén van de voorbeelden daarvan is het skatepark en het skillspark voor fietsers. Op heel veel manieren proberen we dat dus toe te voegen. Tegelijkertijd zijn er ook mensen die zeggen: "Ik wil niet zo een beweegpark om de hoek of ik wil geen sportplek voor mijn deur, want ik heb zo een last van die kindertjes met de voetbal". Kortom, het is altijd spannend als je daarmee aan de slag gaat, maar we zijn er heel erg mee bezig om juist in samenwerking met de inwoners de vraag op te halen en daarmee verder te gaan.

01:49:29

Mevrouw Jongman: Over de korrels krijgt u binnenkort nieuws. Er is inderdaad achter de schermen heel hard daaraan gewerkt en ik hecht eraan te zeggen dat de SBR-korrels geveegd worden. Er zijn kantplanken geplaatst, zodat ze niet direct in het milieu terecht komen. De inzet vanuit het college en uw raad is om daar op een goede manier invulling aan te geven. Er zijn gemeenten die nog SBR aanleggen of de nog milieuvriendelijkere variant. Ik hecht eraan ook een keer te benoemen hoeveel inzet wij in gezamenlijkheid daarvoor gepleegd hebben.

01:50:07

Mevrouw Jongman: Er waren wat opmerkingen over het onderhoud. We krijgen MJOP 2024, daarin wordt al het onderhoud structureel opgenomen, en dan hebt u alvast een vooruitkijkje naar wat we met de informatie, die er nu in staat, doen. Evenals opmerkingen over sportief kapitaal; hoe eerder je begint, hoe beter. Dat staat in onze sportvisie. Hoe eerder we beginnen - bij de kinderen is dat - staat in al die lijnen die verwoord staan in onze sportvisie. Daar hebben we het afgelopen jaar hard aan gewerkt.

01:50:37

Mevrouw Jongman: Voorzitter, als u me toestaat ga ik door naar cultuur. Daar was een vraag over hoe zit dat...

01:50:43

Voorzitter: Ik sta het wel toe, maar ik geloof dat het nog niet helemaal naar tevredenheid of volledigheid is. Mevrouw Bosma.

01:50:49

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank u, Voorzitter. Ik vroeg me af of de wethouder nog iets te melden had over de gesprekken met de KNVB over de non-infill grasvelden.

01:51:01

Voorzitter: Wethouder Jongman.

01:51:01

Mevrouw Jongman: Goede vraag. Binnenkort krijgt u daar een brief over, maar ik moet zeggen dat we heel goed aan het bewegen zijn met elkaar, dus dat non-infill echt wel de toekomst gaat worden. Ik wil graag in een brief uiteenzetten hoe dat eruitziet en hoe wij dat zelf voor ons zien. Het gaat echt heel erg de goede kant op.

01:51:21

Voorzitter: Nog een vraag van mevrouw Akkerman, VVD.

01:51:23

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. De wethouder zegt dat ze juist heel erg actief bezig zijn met sport- en beweegplekken in de buurt en dat ze daaraan werken. In de rekening staat toch echt dat het percentage mensen dat daar tevreden over is een stuk lager is dan beoogd en daar staat als uitleg bij dat mensen vinden dat het niet voldoende in de buurt is. Kan de wethouder dan beloven dat volgend jaar, bij het bespreken van de rekening van 2023, dat beoogde percentage wel behaald wordt?

01:51:48

Voorzitter: Wethouder Jongman.

01:51:49

Mevrouw Jongman: Dat kan ik niet beïnvloeden. Op één manier wel, maar niet op wat mensen als antwoord geven. Als we even nu boven de stad zouden uitzoomen en kijken op welke plekken er sport en beweging kan plaatsvinden in verhouding tot de vorige jaren, dan zijn er echt veel meer plekken. Ik ga mijn best doen om dat toe te voegen. We zijn op een drie- of viertal plekken bezig, maar hoe mensen dat beoordelen voor hun eigen buurt kan ik natuurlijk niet invullen. Wij doen daar echt alles aan en nogmaals, er vindt heel veel inzet plaats met al die gesprekken die we hebben in de wijken en dorpen.

01:52:25

Mevrouw Jongman: Voorzitter, is het goed dat ik overga naar cultuur? Er was een vraag over de motie die eerder is aangenomen en de toezegging die gedaan is. Even algemeen de financieel technische regels die we ook met u hebben besproken. Alles wat over is, leveren we weer met elkaar in. Anders wordt het echt een ratjetoe van middelen die overal blijven liggen. Dat is ook iets waar uw raad gevraagd heeft om daar integraal een afwegingsmoment van te maken. In dit specifieke geval wil ik u voorstellen dat ik u dat technische antwoord nog doe toekomen, evenals het antwoord op de vraag die u gesteld heeft: hoe kunnen we die middelen, die toegezegd zijn door uw wethouder...

01:52:59

Mevrouw Jongman: Om het daar met mijn collega goed over te hebben en u voor het weekend het antwoord daarop te geven, zodat u weet of u wel of niet een motie in moet dienen. Gunt u mij nog even de tijd, ook omdat ik even plaatsvervangend wethouder Cultuur ben op dit moment. U krijgt het antwoord, dat zeg ik u bij deze toe.

01:53:14

Mevrouw Jongman: Dan wil ik overgaan naar zorg en welzijn, Voorzitter. Wat wij afgelopen periode aan u toe hebben gestuurd, is het antwoord op wat we in 2022 gezien hebben. We hebben een nota Sociale Basis gestuurd en dat heet 'De sociale basis voor elkaar'. We hebben een nota Mantelzorg verzonden met als titel 'Van onschatbare waarde'. Er komen nog nota's aan rondom vrijwilligers en eenzaamheid. Kortom, alles wat u heeft aangegeven als raad wat belangrijk is voor die samenleving en hoe we dat met elkaar kunnen doen, hebben we daarin beschreven. Daar willen we komend jaar ook echt stappen in zetten, zodat we iedereen die zich inzet bij een sportvereniging of in de buurt of voor ouderen of op wat voor manier dan ook, daarin kunnen betrekken. Dat betekent dat we dat niet alleen in een nota hebben opgeschreven, maar daar ook met heel veel organisaties in wijken en dorpen heel hard aan willen werken. Er zijn ook prachtige initiatieven te noemen en ik noem nog even Humanitas die daar ook een grote rol in speelt.

01:54:16

Mevrouw Jongman: Als je dan kijkt naar zorg, daar waren wat vragen of zorgen over ouderen. Als je kijkt naar de budgetten dan kun je zeggen dat er geld over. Echter, het andere antwoord is ook waar, namelijk dat we het efficiënter georganiseerd hebben bijvoorbeeld rondom de hulpmiddelen. Het is niet ten koste gegaan van de ouderen die dat nodig hebben. De mensen die hulpmiddelen nodig hebben, krijgen dat en hebben daar misschien met een duurzame oplossing iets voor gekregen.

01:54:44

Mevrouw Jongman: Tegelijkertijd wil ik daar ook bij noemen dat we, als ik het goed heb, vorige week de nota 'Ouder en Wijzer' hebben verzonden aan u, waarin ook onze visie staat op hoe we in de toekomst met ouderen moeten omgaan. Het is echt ontzettend belangrijk om daarop in te zetten, tegelijkertijd ook met de woonzorgvisie. Iemand noemde wat de minister heeft uitgezonden en daar vinden ook zeker nog gesprekken over plaats. Ik wil ook met de mensen die daar lokaal hun zorgen over hebben uitgesproken, binnenkort een afspraak maken om met hen door te akkeren wat voor zorgen ze hebben en om dat ook te delen. Volgens mij wordt iedereen een beetje afgeleid door de wind die over het dak raast. Ik hoorde het zelf ook. Voorzitter, ik werd ook even afgeleid. Dat was wat mij betreft het blok zorg, tenzij dat nog vragen oproept.

01:55:33

Mevrouw Jongman: Voorzitter, dan ga ik door naar beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Er zijn door een aantal van u heel veel zorgen geuit over die groep. Ik begin even bij de SP, die gaf aan: er was ooit een wethouder die riep: "Alle thuislozen onder een dak". Ik ben niet de wethouder die dat roept, maar ik ben de wethouder die elke dag - dag in dag uit - bezig is om voor deze groep alles te doen. We hebben ook een aantal zaken ingezet, zoals een winteropvang waar iedereen elke dag terecht kon in de winterperiode. We kijken naar het veranderen van de opvang en hoe we voor mensen op een andere manier, niet met vier

of zes op een slaapzaal, ook kwaliteit van leven in de opvang toe kunnen voegen, zodat mensen van beschermd wonen naar beschermd thuis gaan. Ik gun iedereen nog steeds een huis en ondertussen is de samenleving niet maakbaar, want een aantal mensen maakt echt keuzen in hun leven of willen zelf niet in de opvang of wat dan ook. Dag in dag uit werken heel veel mensen in deze stad om deze mensen te zien, te horen en te helpen om stappen te maken in hun leven om wel naar dat beschermde huis en thuis te komen. Daar wordt dus hard aan gewerkt. Voor Skaeve Huse zijn we heel druk bezig met de vergunningen aanvragen. We willen op meer plekken voor deze mensen, ook in wijken en buurten....

01:56:54

Mevrouw Jongman: Ik hecht er aan om te benoemen, dat het ook iets betekent voor de samenleving. Op het moment dat ik u nu ga vertellen, ik wil in die en die straat een opvang regelen, dan weet ik meteen wat er gebeurt. Iedereen wil dat helemaal niet naast zijn huis of naast zijn deur. Tegelijkertijd betekent dit, dat we als samenleving - en dan kijk je toch ook even naar de sociale basis - het niet tegenover elkaar doen, maar we doen dat met elkaar. Ik zal mij er vol op blijven inzetten om ook voor al deze mensen een beschermd thuis te vinden, in overleg met omwonenden, want dat doen we altijd.

01:57:25

Voorzitter: Dank u wel. U heeft nog een vraag van de heer Ram, PVV.

01:57:27

De heer Ram (PVV): Voorzitter, dank u wel. Een vraag aan de wethouder. Wij hebben ook gekeken naar hoe de opvang voor daklozen bijvoorbeeld in Finland wordt geregeld. Daar is een groot maatschappelijk akkoord gesloten van links naar rechts om te zorgen dat iedereen een studio of een thuis heeft. Ik begrijp ook best dat niet alles maakbaar is, maar de vraag aan de wethouder is: ziet u ook mogelijkheden om zo een model in te gaan voeren in Groningen? We kunnen natuurlijk met het geld dat overgebleven is best een woonsituatie creëren of studio's bouwen. Ik noem maar een idee. We kunnen het geld anders inzetten. Ik wil graag weten hoe de wethouder daartegenaan kijkt, Voorzitter.

01:58:18

Voorzitter: Wethouder Jongman.

01:58:20

Mevrouw Jongman: Dank u, Voorzitter. Daar zijn we volop mee bezig. We hebben u ook een aantal maal een update gestuurd van Housing First, van iedereen kansen...

01:58:29

Mevrouw Jongman: Ik ben even het project kwijt. Kamers met Aandacht, Onder de Pannen en dat soort initiatieven om mensen echt dat dak boven hun hoofd te kunnen bieden. De middelen die we over hebben, zetten we daar ook juist op in, zoals u schetst. We zijn nog niet zover als Finland, maar ook vanuit het Rijk is dit de inzet om iedereen dat beschermde huis en thuis te bieden. Tegelijkertijd is het lastig in de wereld van wonen. U weet ook dat het ontzettend lastig is, als we huizen willen bouwen, maar mijn stelling is wel - en ik zet mij daar volop voor in - om waar mogelijk, ook in overleg met corporaties en andere investeerders, te kijken...

01:59:06

Mevrouw Jongman: Of met de zorgorganisaties. We hebben dat in onze woonzorgvisie, die we vorige week aan u verzonden hebben, ook het één en ander opgeschreven om een aantal doelgroepen heel specifiek die kans te geven op dat eigen huis, want ieder mens gedijt het beste op zijn eigen plek en onder zijn eigen dak. Daar werken we dus volop aan. De middelen die over zijn, dat zijn niet alleen onze middelen. Ik hecht nog even aan om dit te benoemen. Wij doen dit samen met de regio doen, dus met de regio hebben wij middelen over, maar daar maken we ook weer afspraken mee om te zorgen dat we die inzet doen voor die goede toekomst van deze groep daklozen. Er was nog een hele specifiek vraag over woonplaatsbeginsel. Zal ik die nog even beantwoorden?

01:59:52

Voorzitter: Wethouder Jongman, doe dat eerst maar even.

01:59:54

Mevrouw Jongman: Het woonplaatsbeginsel, er is een landelijke wet op komst om daaraan te werken. Die wet is uitgesteld, maar dat woonplaatsbeginsel hebben wel nodig in die hele beweging van beschermd wonen naar een beschermd thuis, zodat degene uit Rotterdam die zich hier meldt en daar zijn netwerk heeft om ervoor te zorgen dat die weer teruggaat naar Rotterdam. Ieder mens gedijt beter bij een eigen huis, maar ook bij een eigen netwerk, wat ontzettend belangrijk is. Er zijn natuurlijk altijd uitzonderingen te verzinnen. We zijn ook landelijk heel erg bezig - ik zit ook aan tafel met de minister - om te zorgen dat die beweging zich verder kan voortzetten.

02:00:31

Voorzitter: Ik kijk even richting mevrouw De Groot voor een interruptie.

02:00:35

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Ik mis nog eventjes in de beantwoording van de wethouder, als waarnemend wethouder Cultuur, dus ik weet niet in hoeverre wethouder Jongman er op kan reflecteren, het ontbreken van de mogelijke nieuwe evenementenlocaties in relatie tot het evenementenbeleid dat we hebben en het...

02:00:48

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Oh, wordt zo meteen behandeld door wethouder Molema. Dank.

02:00:53

Voorzitter: Dat beantwoordde zich gelukkig vrij makkelijk. Wethouder Jongman, heeft u nog vragen te beantwoorden.

02:01:02

Mevrouw Jongman: Ik had nog één vraag over jongeren, hoe we daarmee omgaan. Daar hebben we ook aparte programma's voor gehad in de vorige periode en er wordt nog steeds heel hard gewerkt aan het programma voor dak- en thuisloze jongeren. Daar hebben we ook tijdelijk extra middelen voor ingezet. Dat is ook deels de portefeuille van mijn collega, maar in ieder geval gaan we daar ook mee verder. Er zijn wat experimenten om jongeren wat geld te geven om in ieder geval die basisvoorzieningen die ze nodig hebben in hun leven, school en inkomen en een plek om te wonen en te kijken wat daarvan het effect is. Daar hebben we

u ook in het verleden over geïnformeerd. Ik wil nog één ding benoemen: zes september hebben we u een beeldvormende sessie aangeboden, omdat ik merk dat u veel vragen heeft. We hebben eerder brieven verzonden, maar op zes september kunnen we ook echt nog even wat langer bij dit thema stilstaan om al uw vragen wellicht in deze 'snelkooksessie' te beantwoorden en daar wat uitgebreider bij stil te staan. Dat zou ik heel graag met u willen doen.

02:02:04

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we voor het laatste deel van de beantwoording naar wethouder Molema. Wel met de kanttekening dat het college door haar tijd heen is inmiddels. Ook voor u geldt hetzelfde: spreektijden zijn spreektijden. Ik geef u de gelegenheid om de gestelde vragen te beantwoorden, maar wel met het verzoek u daartoe te beperken. Wethouder Molema.

02:02:23

Mevrouw Molema: Ik ga mijn best doen en ik zal niet alle fracties langs lopen. Ik pak het even thematisch om te kijken of we daarmee wat tijd kunnen besparen. Over huiselijk geweld hebben meerdere fracties vragen gesteld en hoe zit het nu wat er vorig jaar gedaan is? Laat ik beginnen met zeggen dat het college huiselijk geweld en kindermishandeling een zeer belangrijk thema vindt, dus dat het ook heel jammer is dat het niet helemaal lukt om alles te doen wat je hebt voorgenomen. Eind vorig jaar is wel een inhaalslag gemaakt. Daar is extra personeel op ingezet en het afgelopen half jaar is er ook extra ingezet in de regio om juist hier meer stappen in te zetten. Als het goed is, heeft u vorige week ook het actieplan ontvangen, waarin wij lokaal veel meer inzetten op het voorkomen en sneller signaleren, maar ook betere hulpverlening inzetten. Er werd nog een vraag gesteld over de MDA++. Wat er nu gebeurt, is dat het incidenteel wordt ingezet. Je wil eigenlijk dat daar een vaste groep op zit, dus daar werken we nu wel naartoe. Dit jaar en vorig jaar is wel incidenteel op complexe casussen wat gedaan, maar we willen het echt structureel borgen. Er werd een vraag gesteld over de toename van de vrouwenopvang. Het aantal mensen wat daar verblijft blijft gelijk, alleen ze zitten er wat langer, omdat de doorstroom wat lastiger is. Daardoor zien we ook dat we soms wat plekken tekort komen en daar worden altijd alternatieve locaties voor gezocht, zodat als mensen een beroep doen op de vrouwenopvang dat ze geen nee te horen krijgen op het moment dat ze zover zijn en toch de stap zetten om weg te gaan. Er is ook een pilot gestart. Je ziet bij de vrouwenopvang dat ze veel meer naar de voorkant gaan om te voorkomen dat mensen uit huis moeten en dat je juist probeert om thuis al hulpverlening te bieden. Er werd een vraag gesteld over het toekomstscenario. Er zijn meerdere partners in de zorg en veiligheidsketen betrokken rondom veiligheid. Er is ook een kwartiermaker actief om dat allemaal uit te werken samen met de partners en daar wordt u binnenkort over geïnformeerd. Ik heb volgens mij bij de laatste sessie over de basisjeugdhulp ook toegezegd dat we in september daar uitgebreid op terugkomen en er is ook een raadsinformatiebrief in de maak om dat goed voor te bereiden. Dat heeft met name met een wetswijziging te maken en hoe we het met elkaar organiseren, waarbij de wens is dat je er eerder bij bent en dat de professionals beter gaan samenwerken.

02:04:41

Mevrouw Molema: Dan zijn rondom jeugd een aantal vragen gesteld. Financiën en het woonplaatsbeginsel is wettelijk vastgelegd, dus daar hebben wij niet zo gek veel invloed op.

Daar zie je altijd voor- en nadeelgemeenten op en wij zijn één van de nadeelgemeenten. Mentaal welzijn, daar gaf collega Jongman ook al aan dat er een coronaperspectiefplan is geweest. Daar wordt ook naar verwezen en - ik kijk even naar mevrouw Menger - daar staat ook uitgebreid in hoeveel geld ervoor beschikbaar is gesteld en welke activiteiten zijn ingezet voor jongeren. Eén van de dingen is bijvoorbeeld Jimmy's, het inlooppunt voor jongeren, dat wordt eruit bekostigd. Een aantal zomeractiviteiten is ook daaruit betaald. In dat plan staat de detailinformatie over wat we de afgelopen periode hebben gedaan. Daarnaast bent u bijgepraat over het gezondheidsbeleid en daar hebben we u ook inzicht geprobeerd te geven in wat we tot nu toe hebben gedaan en de doorkijk naar dit jaar.

02:05:31

Mevrouw Molema: Mentaal welzijn werd nog een opmerking over gemaakt. Daar heeft u een motie voor ingediend en er wordt nu gewerkt aan een actieplan. Er is ook een bijeenkomst geweest, waarbij jongeren zelf ook zijn uitgenodigd - een aantal van u was daar ook bij - samen met allerlei professionals en dat wordt nu samen met de RUG uitgewerkt in bouwstenen voor het actieplan. Voor de zomer krijgt u in ieder geval een update van welke beelden zijn er tot nu toe opgehaald en hoe gaan we dat verder doen. De insteek is dat dit eind dit jaar is vastgesteld en dat we aan de slag kunnen. We hebben daar wat geld vanuit het GALA en dan moet u met elkaar het gesprek gaan voeren over welk ambitieniveau u daarbij heeft.

02:06:07

Mevrouw Molema: Van jeugd naar evenementen. In de zoektocht naar locaties is er wel een eerste hoog-over verkenning gedaan. Het evenementenbeleid komt uw kant op en daar staat ook in welke locaties we nader willen verkennen. Er moet echt een uitgebreid onderzoek naar worden gedaan, ook vanuit uw wens als raad om de westkant van de stad wat minder te belasten. Die komt terug en dan wordt er ook echt uitgebreid onderzoek gedaan naar de uitbreiding van locaties en de spreiding over de stad. Dat is vorig jaar dus echt alleen heel hoog-over gedaan en nu moeten we wat meer de diepte in.

02:06:45

Mevrouw Molema: Er werd nog een opmerking gemaakt over het aantal meldingen. We zijn naar een digitaal meldpunt gegaan en dat maakt het ook makkelijker om te melden. Dan is het heel lastig om te zeggen, is er nu meer overlast of heb je het melden wat makkelijker gemaakt. Volgens mij hebben we daar het afgelopen jaar ook al een paar keer over gesproken en in september/oktober praat u ook verder over het evenementenbeleid. Mijn inschatting zal zijn dat u ook op dat moment daar aandacht voor vraagt en dat we dan verder in gesprek kunnen gaan over wat we daaraan gaan doen.

02:07:16

Voorzitter: Dan heeft u nog een interruptie van mevrouw De Groot, Student en Stad.

02:07:20

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. U zegt, er is onderzoek gedaan, maar alleen maar heel globaal en wat hoog-over. Moet ik het dan opvatten als: we hebben nu onderzoek gedaan, dat was hoog-over en in principe hebben we daar globaal niets gezien, maar we gaan nu de komende tijd specifiek en gericht door met onderzoeken en kijken of er toch wel wat is?

02:07:39

Mevrouw Molema: Ja, er is een eerste verkenning gedaan naar wat zijn mogelijke locaties waar je naar zou kunnen kijken. Die staan ook in het evenementenbeleid en dat wordt verder verkend of dat echt daadwerkelijk ook mogelijk is en wat voor locaties zouden dat kunnen zijn in de toekomst. Nieuwe evenementenlocaties wil je ook heel erg zorgvuldig aanwijzen. Vandaar dat we het op die manier hebben gedaan met eerst een aantal opties, die komen dan in het beleid terug en als u daar een klap op geeft, dan kunnen we die verder gaan verkennen. Dan komen we ook bij u terug op wat zijn de voor- en nadelen van locaties en een voorstel daarover.

02:08:13

Voorzitter: Een korte vervolgvraag van mevrouw De Groot.

02:08:15

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Heb ik het dan verkeerd begrepen dat uit het onderzoek niets is gekomen en dat daar dus...

02:08:20

Mevrouw Molema: Nog geen concreet voorstel, maar alleen dit zijn mogelijke locaties en dat willen we nader onderzoeken. Dat zit in het beleid, dus dat komt uw kant op.

02:08:29

Voorzitter: Voordat u verder gaat met uw beantwoording, u mag dat beide via de voorzitter doen de volgende keer. Wethouder Molema.

02:08:34

Mevrouw Molema: Dan het slavernijverleden. De verklaring dat het hierin zit, is omdat diversiteit als thema onder sociaal valt. Wat misschien goed is om te melden, is dat het slavernijverleden, dus de gedeelde historie, een thema is van onze diversiteitsagenda. We willen met elkaar een inclusieve stad zijn en dat zijn we nu niet. Dat zien we terug in meldingen bij het Meldpunt Discriminatie en je hoort ook aan alle kanten signalen over de doorwerking in het heden. Wat je ziet - en dat zie je natuurlijk op heel veel thema's - is de maatschappelijke ontwikkeling op het slavernijverleden. Afgelopen weekend heeft er ook heel veel over in de krant gestaan. Tien jaar terug ontstond daar iets op en je merkt dat het steeds meer gaat leven en dat ook steeds meer mensen daarbij betrokken zijn en het besef krijgen hoe het verleden doorwerkt in het heden en hoe wat er gebeurd is doorwerkt in de toekomst. Als college spannen wij ons uiterst in om dit in goede dialoog met nazaten en inwoners te doen. Waar wij ons ook voor inspannen, is dat het een dialoog is vanuit de menselijke maat, waarbij we ook inlevingsvermogen hebben in de verschillende perspectieven en emoties die mensen daarbij voelen en standpunten die mensen daarbij innemen. Op die manier proberen wij daar op een goede manier invulling aan te geven.

02:09:48

Mevrouw Molema: Dan de opvang van nieuwkomers en Oekraïners. Daar heeft u geen vragen over gesteld, maar ik wil toch even aangeven dat ik het wel heel mooi vind dat u daar oog voor heeft, want als gemeente spannen wij ons in om solidair te zijn met alle mensen die op de vlucht zijn. Het heeft het afgelopen jaar ook echt een gigantische inspanning gevraagd van zowel onze organisatie als van de regio. Ik wil dus toch even het moment

pakken om uit te spreken, dat ik het heel fijn vind dat u dat als raad benoemd in uw bijdrage. Volgens mij heb ik dan de inhoudelijke thema's gehad.

02:10:18

Mevrouw Molema: Dan heeft u ook een aantal opmerkingen gemaakt over hoe doen we dit nu met elkaar. Eén van de thema's was het functioneren van de WIJ. WIJ is één van onze belangrijkste partners bij het sociaal domein. Verschillende portefeuillehouders hebben ook contact met de WIJ. Wij realiseren ons dat er soms een verschil is in kwaliteitsniveau per wijk of dat niet iedereen altijd de toegang tot de WIJ goed weet te vinden. Dat is ook onderwerp van gesprek met de WIJ en we spannen ons daar ook samen uiterst voor in. Soms moet je ook de conclusie trekken dat mensen wel het sociaal domein en hulpverlening weten te vinden via een andere route en dat dit dan ook prima is op het moment dat ze maar hun hulpvraag ergens kunnen neerleggen. Daarin is de inwoner leidend, maar wij hebben wel gesprekken met de WIJ over hoe doe je dat. Ik wil aan de andere kant wel zeggen dat de WIJ ongelooflijk veel taken voor ons uitvoert. Als je kijkt naar hoeveel klachten er binnenkomen en hoeveel bezwaarschriften er zijn, dan doen ze dat echt ongelooflijk goed. Ze zitten ook vooraan om met ons rode draden te bespreken wat zij maatschappelijk zien gebeuren en waar aandacht voor moet zijn. Zij zijn echt een goede partner en een partner met wie wij heel prettig samenwerken.

02:11:30

Mevrouw Molema: De andere opmerking die werd gemaakt over hoe doen we het nu en realiseren we wat we willen realiseren per jaar? Volgens mij is het redelijk gangbaar binnen de publieke sector dat je aan het einde van het jaar toch altijd iets geld overhoudt, omdat een aantal dingen net niet gelukt zijn. Dat heeft ook vaak te maken met de beschikbaarheid van mensen, zowel intern bij onze organisatie als extern bij partners. Dat betekent niet dat je het niet belangrijk vindt op dat moment, maar heel soms schuift iets door naar het volgende jaar. Volgens mij is het goed dat je wel de ambitie hebt om dingen in gang te zetten en daar ook verantwoording over aflegt met de jaarrekening. Globaal gezien, realiseren wij aardig wat we willen op een paar kleine dingen na.

02:12:07

Mevrouw Molema: Dan werd nog de vraag gesteld door meerdere fracties hoe het zit met de effectiviteit. Ik ga daar wat over zeggen. Het NSVB heeft een heel mooi model over de rollen van de overheid en daar is effectiviteit één van de thema's. Het gaat ook over rechtmatigheid, over responsief zijn en over in netwerken samenwerken. We zien dat je op complexe hulpvragen van inwoners niet altijd de meest makkelijke, effectieve of één op één oplossing kunt bieden. Daar is soms voor nodig dat je met elkaar investeert in het maken van een netwerk in vertrouwen met partners en dat je af en toe inderdaad een keer wat geeltjes moet plakken om te komen tot wat is nu onze gezamenlijke ambitie en hoe gaan we het doen. Het is ook belangrijk dat we antwoord geven op de vragen van inwoners en dat betekent soms ook maatwerk. Dat betekent dat we ervaringsdeskundigen steeds meer gaan inzetten om juist te zorgen dat we doen wat de vraag is van inwoners, voordat we daadwerkelijk de interventie doen. Wij proberen, waar het kan, alles zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten, alleen we zien dat dit niet altijd meteen het juiste antwoord is. Op een heel deel van wat wij doen en op wat simpelere hulpvragen kan dat, maar met name op de complexe vraagstukken zie je dat er toch veel meer mogelijk is. Soms proberen we ook wat.

Dat ziet u ook terug in de jaarrekening, wij doen pilots of proeftuinen en we proberen dan ook de RUG en de Hanze nadrukkelijk daarbij te betrekken om te monitoren of het effect heeft of niet. De kracht van een proeftuin of een pilot is dat je iets probeert met elkaar en zegt: wij denken dat dit werkt, maar laten we dan monitoren of het ook op de juiste manier wordt ingezet. Wij stellen continu de vraag, maken we ook daadwerkelijk het verschil achter de voordeur bij inwoners en we kijken kritisch naar alles wat we doen. Met elkaar leren we daar ook van. Ik wil toch wel meegeven dat we...

02:13:59

Mevrouw Molema: Ik zie het bij jeugdzorg als voorbeeld. In het verleden hadden we voor gesloten jeugdzorg 144 plekken, we hebben er nu 24. Daar is het maatschappelijk beeld totaal op verandert en daar kijken we anders naar. De kans dat we anders kijken naar en wat te wijzigen hebben in wat we tien jaar geleden hebben ontwikkeld, doordat we andere perspectieven hebben of de vraag van de samenleving anders is, dat houd je. Wij proberen ons uiterst in te spannen om af en toe dat kritische gesprek wel te voeren en ook veel aandacht te hebben voor monitoring in het sociaal domein of we dingen effectief doen. Een aantal dingen zijn heel erg lastig om echt causaal aan te tonen, bijvoorbeeld dat een ambulante jongerenwerker daadwerkelijk leidt tot meer kansen en meer perspectieven voor jongeren.

02:14:40

Voorzitter: Voordat u verdergaat, u moet nu wel echt tot een afronding komen, want het college zit over de tijd heen.

02:14:43

Mevrouw Molema: Ik wil nog één laatste opmerking maken. Dat was de vraag over perspectief voor jongeren. Volgens mij is het ongelooflijk lastig om voor alle jongeren met beperkte middelen het perspectief te bieden en wij spannen ons daar uiterst voor in. Dat zit niet altijd alleen in de gemeentelijke inzet, maar daar werk je met heel veel verschillende partijen in samen. Ik durf hier wel te zeggen, ik maak mij echt oprecht ernstig zorgen over wat wij aan financiën voor jeugdzorg krijgen, hoe we daarop moeten besparen en hoe dat in relatie staat tot de toenemende complexiteit en problematiek van mensen. Wij spannen ons in ieder geval wel uiterst in voor gelijke kansen van kinderen en zorgen dat ze met achttien goed zelfverzekerd de wereld instappen en met zo min mogelijk beschadigingen en problemen. Het is echt een grote opgave, die volgens mij ook ieder jaar steeds groter wordt. Dat was het.

02:15:38

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even rond. Gelukkig zijn er geen vervolgvragen, want daar hebben we geen tijd voor. Dit is een raadsvoorstel dat sowieso doorgaat naar de raad, dus wat dat betreft hoef ik niet te inventariseren. Nu is het wel de vraag aan u allen - zodat u in de raad natuurlijk uw mening kunt geven en ook niet de sessie over gaan doen, zoals we van tevoren er altijd even bij zeggen - of er nu al partijen zijn die moties en/of amendementen overwegen? Ter inventarisatie. *Mevrouw Bosma,* u had het al aangegeven in uw woordvoering inderdaad met betrekking tot de cultuurmiddelen. Andere partijen? Dank u wel, dan wil ik u allen bedanken voor uw bijdragen. Een fijne dag nog.